

Tardoskeddi HIRMONDÓ

TARDOSKEDD KÖZSÉG MAGAZINJA

XVIII. évfolyam | 3. szám | 2015 december | Ára: 1,20 €

ISSN 1339-2530

*Kellemes karácsonyi ünnepeket
és békés, boldog új évet kívánunk!*

*pour
féliciter*

2016

*Kellemes karácsonyi ünnepeket
és sikerekben gazdag,
boldog új évet kívánok.*

Tóth Marián, mérnök
polgármester

JUBILÁNSOK

- 70 Szeptember:** Ruzsik Mária – Kopernikusz u., Benyik Béla – Diófa u., Vincze Anna – Jánosházi út
Október: Balogh Mária – Pozsonyi út, Rosko Teréz – Káposztás u., Krupánszki Magdolna – Sládkovič u., Galgóczi Julianna – Vansová u.,
November: Balažovič Gizella – Május u.
December: Buják József – Diófa u., Bíróczi Miklós – Vasúti út, Mészáros Mária – Puskin u., Truchlá Alžbeta – Szlovák u.
- 75 Szeptember:** Csányi Antal – Gorkij u., Konečná Mária – Vasúti út
Október: Czanik Ilona – Halász u., Mojzes Zsuzsanna – Újfalú, Vojtušová Marta – Jánosházi út, Szőgyényi Frigyes – Ady u., Benkő Géza – Hviezdoslav u., Trembošová Jozefa – Szlovák u.
November: Mojzes Erzsébet – Dózsa u., Ágh Mihály – Diófa u., Modránszki Teréz – Ifjúság u.
December: Sós Erzsébet – Május u., Gyurek Anna – Felvég, Borbély Irén – Malom u.
- 80 Szeptember:** Boros Mária – Hársfa u., Vida Anna – Szent István tér, Banyár Anna – Pozsonyi út, Škuliba Teréz – Sládkovič u., Jeneiová Helena – Alvég, Oláh Aladár – Gorkij u.
Október: Bugyik Teréz – Vasúti út, Sós Kálmán – Május u.
November: Bencze Emma – Štúr u.
December: Dózsa Teréz – Cseresznyés u., Bara Julianna – Gorkij u., Balogh Zsuzsanna – Rákóczi u., Antalecová Helena – Ifjúság u.
- 85 Szeptember:** Vida Katalin – Puskin u., Szabó Mária – Gorkij u., Balogh Mária – Hviezdoslav u., Gyurek Júlia – Szlovák u.
Október: Zahrádka Rozália – Felvég
November: Truchla Anna – Jánosházi út
December: Balog István – Puskin u., Mojzes Mária – Hársfa sor
- 90 Október:** Mészáros Anna – Hársfa u.

A társasági krónikát összeállította: Benkő Éva

LEGKISEBB LAKOSAINK

Seiner Teo	7. 25.
Zachar Dorina	8. 4.
Rác Sebastian	9. 9.
Hanák Sebastian	9. 23.
Nozdrovický Áron	10. 8.
Morvai Márton	10. 27.

IFJÚ HÁZASOK

Balogh Róbert mérnök és Vanya Tímea	8. 1.
Pőc Tamás és Horniková Edit	8. 8.
Szabó Tibor és Mojzes Michaela mérnök	8. 8.
Ivanics Péter és Mgr. Borbély Monika	8. 15.
Kurucz Péter és Vanya Erika mérnök	8. 29.
Kurucz Attila és Bugyik Sabina	9. 5.
Lazebník Vladimír és Kiss Henrietta	9. 5.
Ešše Viktor mérnök és Mgr. Blažeková Barbora	9. 12.
Hošík Václav és Bajla Erika mérnök	9. 12.
Csikós Csaba és Morović Diana	9. 26.
Flender Tomáš és Kronková Eva	10. 17.
Blažek Róbert és Bihariová Tímea	10. 10.
Király Milan és Kleisner Zsuzsanna mérnök	10. 17.
Zachar Gábor és Vanya Katalin	10. 31.

ÖRÖKRE ELBÚCSÚZTAK

Baláz László	1951	8. 1.
Vanya Anna	1942	8. 12.
Krajčovič Miloslav	1940	8. 29.
Vanya Irén	1931	9. 3.
Mészáros Mária	1939	9. 9.
Mojzes Ilona	1931	9. 20.
Lakatos Károly	1956	9. 20.
Juhász Erzsébet	1934	9. 21.
Zsilinsky József	1946	10. 05.
Vanya László	1933	10. 13.
Lakatos László	1960	10. 24.
Tóth Irén	1945	10. 31.
Major Valéria	1934	11. 3.
Kurucz Vince	1941	11. 5.

AJÁNLÓ:

- Megkérdeztük a polgármestert . . . 4.
- A községi rendőrség hírei 7.
- Szivárvány színei az óvodában . . . 9.
- 15 éves a cserkészcsapat 13.
- Elődeink élete télen 14.
- Csíksomlyói zarándoklat 15.
- 60 év emlékei 16.
- Meddig fog még esni? 19.
- „Volt már olyan nap, ...” 18.
- Színek és képek 20.

Tisztelt Olvasóink!

Lapunk továbbra is előfizethető
kedvezményes áron, 3 euróért egy évre
a községi hivatal 13. számú irodájában,
ill. a könyvtárban.

Köszönjük, hogy olvasnak bennünket.

Móra László:

Karácsony édes ünnepén

Legyen ma templom minden ember szíve,
Melyben a lélek szárnyat bontogat!

Karácsony édes ünnepén

Legyen imádság minden gondolat.

Legyen ma templom minden ember szíve,
S legyen a templom tiszta, szent fehér.

Karácsony édes ünnepén

Istennek tetsző legyen a kenyér.

Szálljon szívünkbe áldott akarat,

Ez kösse egybe mind a kezeket.

Karácsony édes ünnepén

Te légy vendégünk: Jóság, Szeretet!

Akinek könnyet osztogat az Élet

És kín a napja, kín az éjjele,

Karácsony édes ünnepén

Ne fuss előle! Óh beszélj vele!

Testét takard be s enyhítsd sok sebé!

Óh lásd meg, tudd meg: testvér ő veled

Karácsony édes ünnepén

A szíved szépi, őt ha öleled.

Az emberszívek örökélő őre

Tegye ma össze mind a kezeket!

Karácsony édes ünnepén

Maradj vendégünk: Jóság, Szeretet!

VERSENYT HIRDETTÜNK

Községünk polgármestere Tóth Marián, mérnök immár negyedik alkalommal hirdetett versenyt Tardoskedd területén működő oktatási- nevelési intézmények tanulói számára. A téma, ebben az évben is a karácsony volt. 2015- ben is szebbnél szebb karácsonyi képeslapot készítettek a tanulók. Lássuk a győztesek névsorát:

SzKMTNYAI: 1. helyezett: Varga Barbara, 2. helyezett: Kele Lili-ke, 3. helyezett: Bugyik Fanni

Állami Magyar Óvoda: 1. helyezett: Farkasdi Máté, 2. helyezett: Kőna Olivér, 3. helyezett: Takács Tamara

Szent István Óvoda: 1. helyezett: Szabó Tímea, 2. helyezett: Vavrečan Dorka, Vaňa Réka, 3. helyezett: Tóth Hanna, Kurucz Levente Péter

A polgármesteri üdvözlő kártyára **Lucia Mikulcová** alkotása került.

Köszönjük mindenkinek, hogy bekapcsolódott a versenybe.

A győzteseknek gratulálunk!

Kele Lili-ke

Takács Tamara

Vaňa Réka

Varga Barbara

Adventi programok községünkben

Az advent időszakában megtekinthető lesz az életnagyságú bábukból készített **betlehem a Faluházban**.

2015. november 29. (vasárnap) 17.00

A köztéri **adventi koszorú első gyertyájának meggyújtása** a Szolgáltatások Háza előtti téren.

2015. december 6. (vasárnap) 14.00

Idén is várjuk a **MIKULÁS** érkezését községünkbe, aki hinton járja be a falu utcáit.

2015. december 6. (vasárnap) 16.00

Variációk selyemre és gyöngyre c. kiállítás megnyitója a Faluház galériájában.

2015. december 10. (csütörtök) 8.00 – 12.00

Karácsonyi **VÉRADÁS**ra kerül sor a Faluház nagytermében.

2015. december 11. (péntek) 17.00

Gítárkoncert a Faluházban.

2015. december 12. és 13. (szombat-vasárnap) 13.00 – 19.00

Tardoskedd Község és az Élő Hagyományok Polgári Társulás közös szervezésében kerül megrendezésre a már hagyományos **KARÁCSONYI VÁSÁR**.

2015. december 12. 15.00 – 17.00

KARÁCSONYI MŰSOR, ahol bemutatkoznak a helyi óvodák, iskolák, tehetségek és kultúrcsoportok. Közreműködik a galántai **Clis Dance Group** táncscsoport.

2015. december 13. (vasárnap) 17.00

Adventi orgonahangverseny a helyi templomban. Fellép: Szabó Imre orgonaművész.

Bővebb információ a www.tardoskedd.sk oldalon olvasható.

Megkérdeztük a POLGÁRMESTERT

Polgármester úr! Sikeres Szent István Napokat tudhat a község maga mögött. Azt hiszem bőséges program volt ebben az évben is. Milyen kiadások terhelték meg a község kasszáját, lehet-e tudni, mennyibe kerültek az ezévi Szent István Napok?

sítását, valamint díjak és egyéb apróbb kiadásokat. Ezeknek a kiadásoknak az összege kb. 33.000,- €. Összegzésként tehát az idei Szent István Napokat elmondhatjuk, hogy anyagi téren is pozitívan zártuk.

A Tardoskeddi Hírmondó 6. oldalán felsorolásra került

A pályázat célja, hogy a község területén korszerű LED megvilágítás legyen, biztosítva ezzel a lakosok biztonságát. A 2015-ös évben a Szolgáltatások Házát sikerült belülről teljesen felújítani, csupán a külső burkolat vár még felújításra. Ezt a célt szolgálja a 83.597,16 € összeg-

A fentiekből kiderül, hogy a Községi Hivatal több mint 2,3 millió euró értékben nyújtott be pályázatot. A községünk igyekszik mindent megtenni annak érdekében, hogy anyagi forrást szerezzen, s ezzel is a falu fejlődését biztosítsa. Bízunk benne, hogy az elbírálási folyamatok is sikeresek lesznek.

Szeptemberben lakossági fórumra került sor, a központi téma a szennyvízelvezetés – a kanalizáció volt. Számos információ elhangzott, mivel bővítené az ismereteket?

Szeptemberben a lakosok jelenlétében is aprólékosan beszélünk arról, mi várható az elkövetkező időszakban településünkön, abban az esetben, ha lesz, ill. nem lesz kiépítve a szennyvízelvezető-rendszer. A tájékoztatás részletes volt, a lakosok részéről is elhangzott több kérdés, amelyre igyekeztünk még a fórum idején választ adni. A fórum óta a község bebiztosította a szennyvízelvezetéshez szükséges építke-

A faluközpont regenerációjának egy része

A XVII. Szent István Napokat igyekeztünk úgy összeállítani, hogy mindenki megtalálja benne a magának valót. A szervezők arra törekednek minden évben, hogy überelni tudják az előző évet. Az idei rendezvénysorozat ismét magasabb színvonalon zajlott, mint a múlt évi rendezvény. Így már tél beálltával elkezdődik a XVIII. SZIN tervezése. Ahhoz, hogy az idei ünnepek ilyen kiválóra sikeredjenek, szükség volt az Európai Unió által nyújtott 25.000,- € támogatásra is, amelynek köszönhetően fogadni tudtuk a testvér- és barát településeink képviselőit is. A sikeres pályázat mellé bevételként könyvelhettük el még további kb. 11.000,- € belépőjegyekből és a falu számára fizetett illetékekből, ami 36.000,- € összbevétele jelent. A kiadási oldalon vezetjük a fellépő művészek díját, műsorfüzetek, plakátok, hangtechnika, fénytechnika, frissítők, reklámanyagkészítés, fedés, könyvnyomtatás bizto-

a tervezett pályázatok összesítése, melyet már beadtak, ill. be szeretne adni a község. Milyen irányúak a pályázatok, valamint milyen tételekről van szó?

A 2007-2013 programozási időszak utolsó pályázati lehetőségeiből a Községi Hivatal a képviselő-testület elé terjesztett néhány olyan pályázatot, amelynek köszönhetően a községben újabb fejlesztést tudnánk biztosítani. Ilyen pályázatok közé tartozik a volt Rozálka vendéglő – a Juhász kúria felújítása. A kérvényezett összeg 350.000,- €, melyet közösen Magyarországgal, Horvátországgal és Szerbiával közösen nyújtottunk be a Hátaron Átnyúló Együttműködési Program keretén belül. Ebben az évben is pályáztunk az Európai Uniónál a XVIII. Szent István Napok megrendezésére. Most is 25.000,- € kértünk. A közmegvilágítás felújítására kért összeg 698.690,12 €, ehhez társul az 5 %-os önrész.

ben kért támogatás. Községünk lakosai is több alkalommal megtapasztalhatták, hogy milyen kellemetlen tud lenni egy esetleges vízellátás kiesése. Elkerülve a jövőben ezt

Lakossági fórum a kanalizációról

a helyzetet, víztároló megépítésére nyújtottunk be pályázatot, melynek kérvényezett összege 794.969,64 €. Nagyobb pályázat a szennyvízelvezető kiépítése, melyről a lakosok a lakossági fórumon értesülhettek bővebben. Természetesen, vannak kisebb pályázataink is, melyek a kultúrát és a sportot kívánják támogatni.

zési engedélyt, amely ezekben a napokban már jogerőssé vált. A pályázatot november végén nyújtottuk be. A sikeres pályázat esetén akár jövőre elkezdődhetnének a munkálatok. A szennyvízcsatorna-rendszer nemcsak azt a célt szolgálja, hogy háztartásainkból elvezesse a szennyvizet, hanem egyben növeli a falu rating-jét a potenciális beruházók szemében,

de megnő az ingatlanok értéke, és a falu iránti érdeklődés is.

Szinte hihetetlen, de pár hét múlva véget ér a 2015-ös év. Hogyan értékelné röviden?

Ismét egy aktív év van mögöttünk, rengeteg minden zajlott a községben. Építkeztünk, felújítottunk, pályázatokat írtunk, számos kulturális rendezvényt kínáltunk szinte az év valamennyi hónapjában az érdeklődők számára, igyekeztünk támogatni a kereteink között a község szervezeteit, intézményeit. Pozitívumnak könyvelem el az újabb 10 bérház építését, a faluközpont felújítását. Örülök, hogy a termálfürdő területén is zajlottak kisebb-nagyobb

munkálatok, melyeket önerőből oldottunk meg. Fontosnak tartom megemlíteni, hogy az emberek bíznak a hivatali alkalmazottak munkájában. A nyitottság nemcsak a hivatali ügyintézésben rejlik, hanem a jó szóban, a megértésben és a segítőkészségben is. Bízom benne, hogy a lakosok is értékelik a munkánkat, hiszen mi mindent megteszünk annak érdekében, hogy a hozzánk fordulókat segítsük. Némely esetben a ránk háruló elvárás olykor meghaladja a problémák súlyát. Ezért kérek mindenkit, hogy elsődlegesen próbálják pl. a szomszédal, a családon belül, ill. a saját lehetőségeinkhez mérten oldani a gondokat.

Az ünnepek szellemében, hogyan éli meg családját a karácsonyi hangulatát?

Azt hiszem, hogy a mai rohanó világban minden egyes ünnepet és szabadnapot értékelni kell, valamint meg kell becsülni. Ebben a rohanó világban sajnos egyre kevesebb időt töltünk a szeretteinkkel, a családukkal, a hozzánk közel álló személyekkel. Törekednünk kell arra, hogy a materialista életünket kitöltsék az ünnepek, legyen az akár: karácsony. A karácsonyi ünnepeket szűk körben a családdal fogom tölteni, közösen földísztve a fenyőfát. Hanna lányom számára a karácsonyi hangulat, a varázs az angyalok jövetelét

jelenti, kik hozzák az áhitott ajándékot. Boldogság, nyugalom és meghittség jellemzi az ajándékok kibontását.

Azt gondolom, hogy nem csak karácsonykor kell tisztelnünk és becsülnünk egymást, hanem az év minden napján. Tudjunk örülni egymás sikerének, örömeinek. A mi községünk is egy nagy család, ahol az összetartást kell továbbra is elsődleges célunknak tartani, hogy az előttünk álló év akadályait könnyen, gördülékenyen át tudjuk hidalni. Kívánok mindenkinek békés, áldott karácsonyi ünnepeket, és boldog új évet!

BSZ

BESZÁMOLÓ A KÖZHASZNÚ VÁLLALAT MUNKÁJÁRÓL

Tardoskedd községe több mint 5000 hektár területen fekszik. Ez a számmennyiség is azt bizonyítja, hogy a Tardoskeddi Közhasznú Vállalat alkalmazottainak igazán nincs okuk unatkozni. Az Tardoskeddi Hírmondó számaiban rendszeresen beszámolunk a vállalat által elvégzett munkálatokról. Most sem lesz másképp.

A nyári hónapokban az óvodák vezetőségeivel közösen igyekeztünk elvégezni a karbantartási munkálatokat. A magyar nyelvű óvodában az osztály talajának, valamint a folyosónak a felújítását végeztük, majd az udvaron lévő játszótér renoválásában segédkeztünk. A szlovák nyelvű óvoda két osztályában mennyezetet szí-

geteltünk, elkerítettük a játszótér területét az óvoda területétől, kifestettük a konyhát, kijavítottuk a talajokat, valamint elhárítottuk a régi kazánház gázszivárgását is. Betonozásra kerültek a járdák, de javításra szorult a kanalizációs rendszer is. Kijavítottuk az óvoda előtti parkoló térköburkolatát, valamint a tetőt is leszigeteltük. Úgy gondolom, nem kis munkát végeztünk el a szlovák nyelvű óvoda területén. Mivel a magyar nyelvű óvodáink épülete egyházi tulajdonban van, ezért a karbantartási munkálatok csupán minimálisak, de az udvar rendbentartásában mindig szívesen segítünk.

A Szent István Napok alkalmából is mindig kivesszük

a részünket, most sem volt másképp. A sátrak állítása, padok szétrakása és számos technikai feltétel biztosítása mind a mi feladatunk. Az ősze beállta előtt az utakat is javítottuk, de az új bérházak körül is akadt munka bőven. Terepet rendeztünk, valamint kerítést készítettünk a lakások körül. Rendbehoztuk a Vasúti út komposztálót, melyet új tulajdonos vett át, így szükség szerű volt az 1 telep mellett egy új komposztáló kiépítése. A Községi Hivatal hátsó udvarán térköveket raktunk le, lecseréltük a régi csatornarendszert, felújítottuk a villámhárítót. A faluközpont regenerációjában is kivesszük részünket. A Holokauszt emlékmű felújítása is a mi dolgunk

volt. Számos munkálatot végeztünk a Faluházban is.

Természetesen a megannyi munkálat mellett nem szabad megfeledkezni a mindennapi munkákról sem. Gondolok itt az árkok tisztítására, a hidak karbantartására, a közterületek kaszálására, a befogott kóborkutyák ellátására, a jelzőtáblák, a közmegvilágítás és hangszórók karbantartására, a szeparált hulladék gyűjtésére és még folytathatnám.

Bízok benne, hogy a lakosok értékelik az igyekezetünket, hiszen nekünk egy célunk van, hogy községünk rendezett legyen.

Varga Károly

HIVATALNOKOK SZAKMAI TOVÁBBKÉPZÉSE

A MOST-HÍD Polgári Párt kezdeményezésére, a Bél Mátyás Intézet szervezésében és a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Kara szakmai felügyelete mellett 19 hivatalnok továbbképzése indult 2015. május 16-án. Az érsekújvári járást a bényi községi hivatal és

a tardoskeddi községi hivatal képviselte. A képzési program 7 találkozón 53 órában zajlott az egyetem Közép-európai Tanulmányok Karán Nyitrán. A témakörök közt helyet kapott a magyar nyelv használatának jogi kerete a nyilvános kommunikációban, a hivatalos és a jogi stílus a magyar nyelvben,

a kétnyelvű hivatalos levelezés, a magyar nyelv művelés, a magyar és a szlovák hivatalos nyelv kontrasztív jelenségeinek vizsgálata, a magyar nyelv helyesírása, a kommunikáció és retorika, valamint a kétnyelvű hivatalos levelezés. A tantárgyak helyes kiválasztásának köszönhetően gyakorlati és

elméleti tudásra tettünk szert. A továbbképzés 2015. június 27-én zárult szóbeli vizsgával, amit az egyetem rektora által kiadott bizonyítvány igazol.

Köszönjük a lehetőséget, hogy tartalmas, információkban gazdag, színvonalas előadásokon vehettünk részt, melyeknek eredményeit fel tudjuk majd használni munkánk során.

**Mgr. Veres Judit,
Braço Szilvia**

PÁLYÁZATOK ELŐKÉSZÍTÉSE, VALAMINT EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ ÉRSEKÚJVÁRI MUNKA-, SZOCIÁLIS- ÉS CSALÁDÜGYI HIVATALLAL

Községünk évek óta szoros együttműködést ápol az érsekújvári Munkaügyi, Szociális és Családügyi Hivatallal. Az együttműködésnek köszönhetően községünkben továbbra is működik a szükséghelyzetben lévő lakosok alkalmazása, akik havi 32 órát dolgoznak, amely alapján megilleti őket az állam által meghatározott alapsegély: 61,60 €. E lakosokat változatlanul négy koordinátor felügyeli, hogy a községünk által meghatározott munkálatok időben és teljes mértékben el legyenek végezve. Ide tartoznak: a zöldvezeték rendbetartása, az esővíz elvezetők, lefolyók, kanálisok karbantartása, a téli időszakban a járdák, illetve járófelületek csúszásmentesítése stb. Az együttműködésnek köszönhető az is, hogy további

35 lakos van alkalmazásban különböző programokban, melyek határozott időre szólnak (6 illetve 9 hónapos programok). Községünk minden töle telhetőt megtesz annak érdekében, hogy ilyen módon is segítse azon tardoskeddi lakosok életét, akik valamilyen okból kifizetőlag munkanélkülivé váltak.

A pályázatok előkészítése terén községünk igyekszik ki-

meríteni a különböző pályázati lehetőségeket, melyek által várhatóan szebbé, illetve fejlettebbé válik községünk. 2015-ben a következő pályázatok lettek elfogadva, azaz megkaptuk rá a kért összeget: térfigyelő kamerák kiépítése a község területén (2. rész), a tardoskeddi könyvtár kibővítése, az engedély nélküli szemétkerakatok eltávolítása, XVI. Szent István

Napok megrendezése (Európai Unió pályázat), a faluközpont felújítása.

Elbírálási folyamatban vannak: a közmegvilágítás felújítása, térfigyelő kamerák kiépítése (3. rész), a Szolgáltatások Házának hőszigetelése, a tardoskeddi víztároló kiépítése, a háztartási hulladékok szeparálása, Szikora György emléktorna megrendezése, pénteki kézműves napok Tardoskedden, a Juhász kúria felújítása (Európai Unió pályázat), XVII. Szent István Napok megrendezése (Európai Unió pályázat).

Az egyes pályázatok összegeiről és tartalmairól részletebben a polgármesteri beszámolóban olvashatnak.

Mgr. Csermányik Bálint

HASZNOS TANÁCSOK HÁZASULANDÓKNAK

Az első lépés a házasságkötés előtt az anyakönyvi hivatal, illetve egyházi esküvő esetén a plébániai hivatal felkeresése. Mit kell tudni a házasulandóknak a házasság megkötéséről, és milyen dokumentumokra van szükségük?

Elsősorban mindig az anyakönyvi hivatal az illetékes, ahol a házasulandók állandó lakhelye van. Ha a házasulandók lakhelye különböző, rajtuk áll, melyik hivatalt választják. Egyházi esküvő esetén a plébániai hivatalban már a kitöltött házasságkötés iránti kérelemmel kell megjelenni, amit az anyakönyvi hivatal ad ki.

A házasságkötés jogi feltételei: 18. év betöltése, jogerős bírósági végzés a házasság megkötéséhez, abban az esetben, ha a házasulandók életkora 16 – 18 év között van.

A házasságkötés előtt a házasulandóknak tisztában kell lenniük egymás egészségi állapotával, és a házasság kötelékébe önszántukból kell lépniük. A vezetőknév és a közös gyermekek vezeté-

nevéről még az anyakönyvi hivatal látogatása előtt dönteni kell. Az esküvő bejelentését nem szabad az utolsó pillanatra hagyni, legkésőbb 14 nappal a házasságkötés időpontja előtt kell bejelenteni.

Milyen okmányokra van szükség a házasságkötéshez?

Házasságkötés iránti kérelem – ha a házasulandó felek egyikének sincs állandó lakhelye az anyakönyvi hivatal körzetében, még szükséges az érintett anyakönyvi hivatalból egy engedély a házasság megkötéséhez. Továbbá érvényes személyazonossági igazolványra, születési anyakönyvi kivonatra, jogerős bírósági végzésre a válásról (elváltak esetén), halotti anyakönyvi kivonatról szóló okiratra (özvegy esetén).

A házasságkötés után a név esetleg lakcímváltoztatásnál szükséges lecserelni a személyazonossági igazolványt, útlevelet, gépjárművezetői jogosítványt, egészségügyi kártyát és egyéb igazolványokat.

Benkő Éva, anyakönyvvezető

FŐELLENŐRI BESZÁMOLÓ

A 2015-ös évben a munkám a képviselő-testület által jóváhagyott ellenőrzési tervek alapján végeztem. Az első félévben 5 tematikus jellegű ellenőrzést végeztem: a vagyoneltárolás folyamatának ellenőrzését a Közhasznú Szolgáltatások Vállalatánál, ellenőrzésre került a községi rendőrségre vonatkozó jogszabályok betartása, a közterületadó kezelése a községben, a sportklub számára nyújtott támogatás elszámolása, de a 2014-es évben elvégzett ellenőrzések hiányosságainak eltávolítására bevezetett intézkedések.

A második félévben eddig 4 tematikus jellegű ellenőrzést végeztem. Megvizsgálásra került a panaszok intézése a 2014-es évben, a Közhasznú Szolgáltatások Vállalatának gazdálkodása az első félévben, a sportklub számára nyújtott támogatás elszámolása, de ismét ellenőrzésre került a községi rendőrségre vonatkozó jogszabályok betartása (testületi megbízás alapján).

Az év utolsó időszakának ellenőrzési tervei: pénztárkezelés az iskolakonyhákban és óvodákban, valamint a szülői hozzájárulás beszedése az iskolai klubok működéséhez.

Az ellenőrzések során voltak eltávolítható, és a jövőben kiküszöbölhető hiányosságok. A hiányosságok kiküszöbölése érdekében az ellenőrzött személyek óvintézkedéseket vezettek be. Amint az a felsorolt ellenőrzésekből kitűnik, ellenőrzési tevékenységemet igyekszem minden egyes község által alapított intézményre kiterjeszteni.

Magukon az ellenőrzéseken kívül természetesen vannak egyéb feladatok, kötelesek is, mégpedig állásfoglalás kidolgozása a költségvetés-tervezethez valamint a zárszámadás javaslatához. A júliusi testületi ülésen a képviselő-testület hitel felvétele mellett döntött a beruházások finanszírozására, amihez szintén állásfoglalást dolgoztam ki.

Tóth Éva, mérnök

A KÖZSÉGI RENDŐRSÉG HÍREI

A tardoskeddi Községi Rendőrségnek 2015 áprilisától több bejelentett és észlelt esete is volt. A legérdekesebbeket itt olvashatják.

2015. április 9. A községi rendőrök lopáson kaptak négy kiskorú személyt, akik azért jártak ki a sportpályára, hogy felmérjék, mit lehet onnan eltulajdonítani, és később pénzé tenni. 2015. április 4-én ez a négy fiatalokból álló csoport bement a sportpálya területére, és elloptak az öntözőrendszerrel 17 m hosszú kábelt. A legtöbb esetben a tettesek - nyereségvágytól hajtva - néhány kiló, vagy csak néhány gramm színesfém miatt sokkal nagyobb kárt okoznak a sértettnek, mint magával

temetőben lopnak. Leggyakrabban virágokat, kis fácskákat, vázákat, gyertyatartókat, gyertyákat tulajdonítanak el. Talán csodálkoznak, hogy miért lopják a gyertyákat, de több szociálisan nehéz helyzetben levő családban, akiknél nincs villanyáram és gáz, gyertyával világítanak és gyújtanak be a kályhába. Legutóbb éppen a templom-betörés napján jelentette Sz. I. lakos, hogy felesége szüleinek a sírjáról valaki kitépett három törpefenyőt. Ebben az esetben nem sikerült elkapni a tetteseket, de ezelőtt néhány lopás ügyet felderítettünk. Előfordul, hogy ezek a tettesek az ellopott fácskákkal a saját házuk környékét szépítik, a művirágokat - sok-

a lopással. Mivel kiskorúakról volt szó, nem büntethetőek, de a szüleinek meg kellett téríteni az okozott kárt. Ennek az esetnek a margójára: néhány nappal később ugyanez a társaság betört a sportpályán lévő valamikori Rozálka kávéház épületébe, a falakból kitépték és levagdosták az összes kábelt.

2015. április 30. A temetőgondnok hívta ki a községi rendőrséget, ugyanis a temetkezési vállalat emberei észrevették, hogy a temetőtemplom egyik ablaka sérült. A templom padlóján lábnyomokat is találtak. Ismeretlen tettesek az épület hátsó részén kinyomták az ablaküveget, bejutottak a templomba és ellopták az oltár és a zongora mikrofonját, valamint az elekromos zongora erősítőjét is.

A községünk lakosaitól több bejelentést kaptunk, hogy a

szor nagy mennyiségben – pedig otthonaikban vázába rakják, a vitrinbe teszik.

2015. június 16-án bejelentés érkezett a községi rendőrséghez, miszerint a vasútállomás parkolójában hagyott autót törtek fel. A kocsi tulajdonosa észrevette, hogy a sofőr felőli oldalon az ablakot betörték, a kesztyűtartó tartalmát szétszórták, az autóból pedig hiányzott a CD lejátszó és egy aprópénzes doboz. Ebben az esetben a községi rendőröknek sikerült elfogniuk a tettest, aki-ről kiderült, hogy a tötmegyeri vasútállomáson ugyanezzel a módszerrel tört fel három autót, valamint bicikliket is lopott.

2015. június 23. Az éjjeli szolgálat alatt újabb tolvajt fogtunk, aki ezúttal is, gépjárművet tört föl, majd eltulajdonította az ott található CD lejátszót. Az érintett autó első ülésén

összekuporodva bújt meg a tolvaj, kezében az autórádióval. A helyszínen a tettest felismertük a 24 éves Gy. M. személyében, ki a vasútállomáson is lopott. Nem engedték el a tettest, és azonnal értesítettük a vasúti rendőrséget. Később Gy. M. házában lefoglaltuk az eltulajdonított autórádiókat is. Amikor Gy. M-t a kihallgatása után elengedte a rendőrség, nem telt el egy hét, s erőszakos bűncselekményt követett el községünkben, majd a határban bujkált. Országos nyomozást hirdettek ki ellene 2015. július 2-án az érsekújvári bűnügyi rendőrség segítségével elfogták és letartóztatták. Már a múltban is, 15 évesen követett el hasonló erőszakos bűncselekményt más faluban.

A községi rendőrség rendszeresen jár egy meg nem nevezett családhoz, kiknek 18 éves fia, S. K., minden hétfőjén fejével veri szét a családi ház berendezését. A szüleit azzal fenyegeti, hogy megöli őket, és levágja a fejüket.

Az apa úgy nyilatkozott, hogy a fiuk megbolondult, ugyanis felmászik a fákra, a háztetőre és imádkozik. Nindzsának gondolja magát. Ugat, négykézláb jár, és a földet nyalogatja. Allahban hisz, és azt állítja, minden rosszat Allah parancsára tesz. Legutóbb megtámadta a saját apját, akinek eltörte a bordáit. Az illetőt elfogták, és pszichiátriai vizsgálatra vették. Kiderült, hogy a fiatalember nem bolond, és Allah sem ok nélkül háborgatta. Kábítószert elvonási tünetei voltak. A szülők nem tudták, hogy fiuk kábítószerfüggő lett, és ha pénz hiányában nem tudta beszerezni a szükséges újabb adagot, dührohamot kapott, s fejével tört-zúzott. Kiverte az ablaküvegeket, szétverte a bútort, televíziót, számítógépet, sőt a fejét még a szülei-re is ráemelte. Az illető további kezelésre a pszichiátriai osztályon maradt, majd onnan – büntetését letöltendő – a börtönbe vitték.

Marenčák Péter
községi rendőr

TŰZ A VASÚT MENTÉN

Ez év nyarán igazán trópusi hőség uralkodott. A községünk lakosai többször kapták fel a fejüket a tűzoltóautók szirénáját hallva.

A legnagyobb kiterjedésű tűz idén, amely Tardoskeddet is érintette augusztus 13-án volt.

Játó községétől Nagysurányig tarló- és avartűz pusztított a vasúti pálya mellett. A tüzet egy Zólyomból Pozsonyba tartó gyorsvonat-szerelvény meghibásodott fékrendszeréből kipattanó szikra okozta. A száraz fű több helyen, csaknem 10 km hosszú szakaszon égett.

Tardoskedd közelében 4 helyen kellett a tüzet oltani, így az oltásban több tűzoltó egység vett részt. A önkéntes tűzoltóink mellett itt voltak az érsekúj-

vári, párkányi, nyitrai, verebélyi, komáromi és vágsellyei tűzoltó parancsnokságok alakulatai, valamint a jatai, tötmegyeri, dögösi önkéntes tűzoltók. A helyi hangszóró felhívására nagyon sok lakosunk is eljött segíteni. Mindennek köszönhetően viszonylag rövid időn belül sikerült a tüzet megfékezni. Ezután a községi rendőrség felügyelte az eloltott területeket, és a helyi önkéntes tűzoltóság is készenlétben volt arra az esetre, ha újabb tűz keletkezne. Ez másnap be is következett, amikor a még izzó fák újra lángra kaptak. Szerencsére a gyors közbelépésnek köszönhetően a nagysurányi és tardoskeddi tűzoltók hamar megfékezték a lángokat. Mindenkinek nagyon szépen köszönjük a készségét és segítségét.

Az önkéntes tűzoltók és a községi rendőrség beszámolója alapján

II. TÖKFESZTIVÁL TARDOSKEDDEN

Községünk az év során számos kulturális rendezvényt kínál a kikapcsolódni vágyó lakosoknak.

A programok üde színtoltja, az immár második alkalom-

mal megrendezésre kerülő Tökfesztivál, melyet ebben az évben is a Híd polgári párt Tardoskeddi Alapszervezete szervezett. Az eseményre 2015. október 24-én

került sor a Felvégi parkban. Az őszi csodálatos pompájában és napsütésében fogadta a parkba látogatókat. Az előre megkészített tökök szorgos kezekre találtak, hiszen szebbnél szebb alkotások születtek a nap végén. Közel hetven alkotás készült, így a zsűrinek akadt jócskán dolga a legszebb tök kiválasztása során. Am az értékes díjak hamar gazdára találtak. Az édes bőségekornak örülhetett: a 3. helyezett Ivanics Teodóra, a 2. helyezett Nozdrovický René és a győztes csapat Kele Liliana és Döme Millian.

A délután folyamán nemcsak tököt faraghattak a parkba látogatók, hanem finom tökből készült ételeket is kóstolhattak. Örömmel fogyasztották a gyerekek a tökből készült maffint, kuglófot, míg a felnőttek kedvence a tökle-

ves és a lenmaggal bolondított tészta volt.

Az igazán jól sikerült délután fénypontja a világító töklámpások elhelyezése volt a Széchenyi parkban, ahol is seregszemlére került az őszi alkotás.

Várunk mindenkit 2016-ban is! **TSZ**

ÓVODAI ÉLET A VEGYES ÉLETKORÚ CSOPORTBAN

Kisgyermekes szülők az óvodaválasztás előtt gyakran elbizonytalanodnak, hogy gyermekük számára melyik intézmény a megfelelő. Magyar tanítási nyelvű óvodaként természetesen az anyanyelvi oktatást, nevelést tartjuk az ide-

A különböző életkor megjelenése elősegíti, hogy a vegyes csoportba érkező gyermek egy már kialakult közösségbe lép be, ami nagycsalád mintájára működik, ezért a beszoktatás időszaka is gördülékenyebb. Az egymást már

lentenek egymásnak. Amelyik gyermeknek nincs testvére, megtanul alkalmazkodni az idősebb, de a tőle fiatalabb társakhoz is. Az évenként ismétlődő oktatási program körforgása a foglalkozások során előnyt jelent, hisz a legkisebbek is hallják, megfigyelik a nagyok tevékenységeit, amit mindig a nagycsoport szintjéhez tervezünk, és egyszerűsítjük a kisebbeknek. A kicsik életkoruk és főleg fejlettségük szerint bekapcsolódnak, majd a foglalkozásból kilépve zavartalanul folytathatják a játékot. Foglalkozásaink során tapasztaljuk, hogy a kicsik aktívak, érdeklődők, szívesen bekapcsolódnak a játékokba. Mindent szeretnének ugyanúgy megcsinálni, mint a nagyok.

Az idei iskolaévből már számos tevékenység van mögöttünk. Tartottunk őszi kiállítást természetes anyagokból készült alkotásokból, zöldségekből, terményekből. A gyümölcsöket az almáskert látogatásával kezdtük - ezúton szeretnénk megköszönni Bíróczy Péter mérnök úrnak, hogy eljutottunk oda az ovi-

sokkal. A finom almából illatos sütemény készült, mely pillanatok alatt elfogyott a tányérról.

A foglalkozásokat természetesen sok játék, mondóka, mese kísérte. Az advent időszakát igyekszünk meghitt, nyugodt környezetben tölteni, így is emelni az ünnep hangulatát. Kicsinek, nagynak egy-

álisnak, főleg ha a családban kizárólag magyarul, a gyermek anyanyelvén beszélnek.

Egy osztályos óvoda révén az oktatás, nevelés heterogén, vagyis vegyes életkorú csoportban zajlik a mindennapos munka. Ez azt jelenti, hogy beiratkozáskor 4-5 éves gyerekek közé kerülnek a kicsik.

otthonról, rokonságból ismerő gyermekek vagy testvérek kapcsolata, a családi hangulat nagyon segíti az újonnan érkezett gyermek beilleszkedését. Nagy előnye a vegyes csoportnak, hogy az egy családból érkező, különböző életkorú testvérek a beilleszkedés időszakában biztonságot je-

aránt örömet, sikerélményt, alkotásból származó megelégedést szeretnének biztosítani.

Magam és a Magyar Tanítási Nyelvű Óvoda gyermekei és alkalmazottjai nevében kívánok minden olvasónak békés, boldog ünnepeket!

Mgr. Pintér Adriana

SZIVÁRVÁNYUNK SZÍNEI AZ ÓVODÁBAN

Névadónk, Szent István király ünnepe után intézményünkben is elkezdődött az új tanév. Az óvónők célja, hogy az óvodásaink legyenek örömteli, vidám gyermekek, akik szeretetet, köszönetet, hálát tudnak adni és azt elfogadni. A gyermek és szülők kívánságát és elégedettségét mérlegelve, a gyermek érdekeit figyelembe véve alakítjuk életünket, melyhez az óvodában dolgozók hivatásszeretete, a gyerekek és szülők tisztelete, egymás értékeinek megbecsülése párosul.

Az óvodában eltöltött évek meghatározó élményt, akár életre szóló barátságokat, kapcsolatokat tartogathatnak számukra. Elsősorban a kommunikáló képességet, a beszélő magatartást fejlesszük, így kialakul a beszélőkedv. Ha a kommunikáció fellazult, akkor a gyermekek sokkal befogadóbbak a tanulásra, közös foglalkozásokra és nyitottabbak a társaival való ját-

„nagy szerető, egyforma színű családot” alkotni az óvodán belül. A gyermekek már várták az első napot amikor SÁRGA színbe ragyogtak. Vidám légkörben - mosolyogva mint a Napocska, a képzőművészeti foglalkozásokon csak a sárga színnel dolgoztak, festettek, rajzoltak, alkotásokat készítettek. Ezeket az általunk készített kiállításon lehetett megtekinteni. Kedden a PIROS színnel foglalkoztunk, melynek jellemzője a barátság, szeretet volt. Közös beszélgetések, mókázás által erősödtek a baráti kapcsolatok, majd barátságkarkötőket készítettek egymásnak a gyerekek. A következő napon a KÉK szín tündökölt. Elsétáltunk a helyi artézi kúthoz, hogy friss vizet fogyassunk a közös sportolás után. A tornatermünkben végzett közös mozgásos tevékenységek, kielégítették a csemeték mozgásigényét. A ZÖLD napon a természet világáról, csodáiról, a növények

gondoskodásáról, védéséről, környezetünk tisztántartásáról tanultunk. Séta alkalmával tisztítottuk a természetet, megfigyeltük a növényzetet. Pénteken a FEHÉR szín borított be minket. Az óvodások nagy örömmel várták a helyi lelki atyát, aki az egyházi életben belüli fehér szín jellemzőiről mesélt a gyerekeknek. Nagy érdeklődéssel hallgatták a keresztségi ruha jelentését, vagy hogy mikor alkalmazunk fehér gyertyát az Isten házában. A hetet az esti ifjúsági szentmisén való részvétel, közös éneklés zárta le.

Az őszi időszakban említést érdemel az idősök hónapja alkalmából megtartott rendezvényünk. Elhívtuk közénk a nagyapákat, hogy segítsenek tölklámpásokat faragni, illetve madáretetőket készíteni. A nagymamák almából készült finomságokat készítettek az unokáikkal együtt. Ellátogattunk a helyi idősök napközi otthonába, ahol kis műsorral

kedveskedtünk. Látogatást tettünk a Mezőgazdasági Szövetkezet gyümölcsösbe, az alma hét keretén belül. Részt vettünk különböző előadásokon, eközben szlovák nyelvvel is ismerkedünk.

A téli aktivitásaink között szerepel az adventi koszorú készítés, Szent Miklós ünnepe, ajándékkészítés, karácsonyi műsor és ajándékozás. A Szemerényi Károly MTNY Alapiskola közreműködésével iskolaköteles óvodásaink iskola előkészítő foglalkozásokon vesznek részt, de a SIKER nyelviskola együttműködésével egész évben angol nyelvoktatást is folytatunk az óvodánkba.

Zárósként engendjék meg, hogy az ünnep emelkedett hangulatú perceiben az óvoda gyermekei és alkalmazottai nevében kívánjak áldott békés karácsonyi ünnepeket és egészségben gazdag boldog új évet.

**Mgr. Spevák
Bencze Michaela
Szent István Óvoda
igazgatónője**

zásra. Szinte minden nevelési tevékenység, tanulás, gondozás a játékba ágyazva történik. Hétről hétre más témával foglalkozunk, melyek segítségével a gyermekek ismereteit rendszerezzük és gazdagítjuk.

Számos rendezvénnyel készülünk az év során. Szeptemberben egy kiemelkedő témával foglalkoztunk, melynek megnevezése a „Szivárvány hét” volt. Ezen a héten a gyerekek a nap színeibe öltözködtek, melynek a célja az volt, hogy sokszínűségünk ellenére, a szeretet erejével tudunk egy

A SZEMERÉNYI KÁROLY MAGYAR TANÍTÁSI NYELVŰ ALAPISKOLA ÉLETÉBŐL

Intézményünk a 2015/2016-os iskolai évet 164 tanulóval, 16 pedagógussal és 5 alkalmazottal kezdte meg. Szinte fel sem ocsudtunk a kezdeti időszakból, máris decembert írunk. Ez idő tájt számos rendezvény, előadás, verseny van mögöttünk, és vár még ránk. A képgaléria segítségével elevenítsük fel a legvidámabb pillanatokat.

Az élelmezés világnapján...

Lego szakkör

A tej világnapján...

Interaktív matekóra

Őszi kiállítás

Mozgás szakkör...

Állatvédők köre

Beszélgetés Bodri Eleonórával

Nagyszüleink éléskamrája...

Asztalitenisz szakkör...

Gazdaudvar Baromlak...

Szüreteltünk...

A SZEMERÉNYI KÁROLY MAGYAR TANÍTÁSI NYELVŰ ALAPISKOLA
MELETT MŰKÖDŐ SZÜLŐI SZÖVETSÉG, AZ ISKOLA VEZETŐSÉGÉVEL KARÓLTVE
NAGY TISZTELETTel MEGHÍV MINDEN SZÓRAKOZNI VAGYÓT AZ EZÉVI

FARSANGI BÁLRA

AMELYRE 2016. FEBRUÁR 6-ÁN (SZOMBATON)
19.00 ÓRAKOR KERÜL SOR A FALUHÁZBAN.

A TALPALÁVALÓT A DIMENZIÓ ZENEKAR HÚZZA
AZ ÍZLETES VACSORÁRÓL A KELLY ÉTTEREM GONDOSKODIK.

BELÉPŐDÍJ: 1 SZEMÉLYRE 20 €,

Megemlékeztünk...

Kegyelemben teljes karácsonyi ünnepeket és békés, boldog új esztendőt kíván
a Szemerényi Károly Magyar Tananyelvű Alapiskola kollektívája és diákjai

ŐRIZZÜK ÉS ADJUK TOVÁBB EMLÉKEINKET

Mesemondó- és népdalverseny döntő, népzenei és népdal bemutató, népi mesterségek, íjások, baranta harcművészek, vásári forgatag, történelmi, irodalmi és társadalmi előadás, kortárs palóc irodalmárok, kiállítások, gyerek foglalkozások, jurta falu... Mindez kényelmesen megfér egymás mellett Bányterenyén a Györky-Solymossy kastély csodálatos őshonos fákkal teli tizenhárom hektáros parkjában, amely a III. Palóc Világtalálkozó-nak adott helyet 2015. augusztus 7-8-9-én.

A rendezvény legfontosabb napja a szombat, augusztus 8-a volt. Délelőtt sor került a polgármesterek találkozására a helyi polgármester, Nagy-Majdon József meghívására, hiszen 86 palóc település (ebből 26 határon túli) képviseltette magát.

A délután fénypontja a Palóc lakodalom lett, lánykéréssel, lakodalmas menettel, gyönyörű, bányterenyei viseletbe öltözött mátkapárral. Emellett péntek délutántól vasárnap délig színvonalas hagyományőrző bemutatók zajlottak.

Ennek a csodálatos rendezvénynek lehettünk részesei és élvezői a Tardoskeddi Csemadok Alapszervezet hagyományőrző csoportjaiként elnökünk, Fugli Gyula vezetésével - a Fehér Akác

asszonykórus, a Férfikar és a Tardoskeddi citerások, valamint falunk népi mesterei, kézművesei, akik bemutatták, továbbadták Palócföld nyugati csücskének élő hagyományait. Külön örömkre szolgált, hogy a nagyszínpadot fafaragónk, Buják Vince, a Magyar Kultúra Lovagjának ajándéka díszítette: a III. Palóc Világtalálkozó fába vésett logója.

Mojzes Erzsébet

Csoportkép a kastélypark főbejárata előtt

PALÓC VILÁGTALÁLKOZÓ BÁTANYTERENYE 2015. augusztus 8-9

Palóc lakodalmas menet a kastélyparkból a tájházig

JUBILÁNSAINK KÖSZÖNTÉSE

Az idei 70 éves jubilánsok

Községünk önkormányzata a helyi nyugdíjasklubbal karöltve október 18-án köszöntötte ünnepélyes keretek között Tardoskedd 70, 80 és 90 éves lakosait. Bár a két 90. életévüket betöltő nyugdíjasunk nem tudott részt venni az ünnepélyen, az ott elhangzott jókívánságok őket is illették. A megható délutánt most is a nyug-

díjasklub mellett működő Rozmaring dalkör kultúrműsorra tette színvonalassá.

Az ebben az évben jubilálóknak sok szeretettel gratulálunk, további jó erőt, egészséget kívánunk számukra családjuk körében.

bsz

AZ OLVASÁS ÖRÖME

A könyvek szerelmesei nem nagyon tudnak elképzelni az olvasásnál kellemesebb időtöltést az előttünk álló hosszú téli estéken. Egy puha takaró alatt kucorogni gőzölgő tea és egy jó könyv társaságában – számukra ez az idilli elfoglaltság. Mikor magánkönyvtáruk teljes állományának végére értek, el lehet látogatni a közösségi könyvtárba, ahol a tagdíj befizetése ellenében kedvükre válogathatnak. A könyvtár kínálatát igyekszünk lehetőségeinkhez mérten úgy bővíteni, hogy többretegű olvasótáborunk igényeit ki tudjuk elégíteni, találjon olvasnivalót a gyermek és a felnőtt egyaránt.

A gyerekek és az ifjúság a „kötelező” klasszikusokon kívül szemezgethetnek a kortárs írók műveiből. A kicsik nagyon szeretik Bartos Erika könyveit, ezért nálunk is megtalálhatók Anna, Peti és Gergő, valamint Bogyó és Babóca történetei, és az író verseskötetei is. Janikovszky Éva sem szokott csalódást okozni. Az ő utánozhatatlan klasszikusai generációk kedvencei, és írásainak

hangvétele ma is nagy derűtséget okoz a gyermekolvasók körében. Szintén közkedveltek Geronimo Stilton és Rosszcsont Peti történetei. A tiniknél még mindig hódítanak Leiner Laura regényei. Most éppen a Bexi-sorozaton dolgozik

a magyar író. Ne feledkezzünk meg Nógrádi Gábor könyveiről sem, amelyek szintén nagy népszerűségnek örvendenek. Amennyiben komolyabb olvasmányhoz van kedve az ifjúságnak, vegyék kézbe pl. Luca Cognolato A láthatatlan hős c. könyvét. Fiatalfelnőtteknek ajánlom John Green bármely művét, az általam

ismertek közül mindegyik letehetetlen olvasmány. Felnőtt olvasóink több műfajból is válogathatnak. Az izgalom kedvelőinek jó választás lehet egy Jo Nesbo krimi, vagy akár Paula Hawkins a Lány a vonaton c. regénye, amely világszerte nagy sikert aratott. Romantikusabb lelkületű (főleg hölgy) olvasóink kedvence Danielle Steel, az ő új írásait igyekszünk mindig beszerezni, ezért elég bő a kínálat. Jodi Picoult nagyon sikeres, nálunk is egyre népszerűbb író, azt gondolom, hogy az ő regényeivel nem lehet melléfogni. A téma-választása, és annak megközelítése mindig érdekfeszítő és rendkívül izgalmas. Három kötetét találhatják meg a könyvtár állományában. Hasonló a helyzet Charit Norman regényeivel is, mindkét magyarul megjelent művének témája felkavaró, elgondolkodtató, az elbeszélés módja felettébb lebilincselő.

Mindez persze csak egy kis ízelítő a könyvtárban fellelhető olvasnivalókból. Látogassanak el hozzánk a téli hónapok alatt, hogy olvasással tegyék kellemesebbé a hideg évszak nyújtotta szabad estéiket.

Ruzsik Katalin

Mozogni télen is lehet!

Sőt kell, mert a mozgás az egészséges életmód egyik alappillére. Legyen az tömegsport, vagy séta, netán futás, kerékpározás, esetleg edzés a fitneszteremben. A különböző mozgásformák feszültség- és stresszoldó hatással rendelkeznek, rendszeresen végezve megalapozhatják a jó kedélyállapotot. Ne keressünk kifogásokat, hogy miért nem sportolunk. Ne maradjunk

ülve, fekve, a televíziót nézve. Tétlenségünket ne fogjuk rá a rossz időre, szemerklő esőre. Tornázni minden időszakban lehet, csak akarni kell. Saját tapasztalatból tudom, hogy csak a kezdet nehéz. Jó érzés a lustaságot legyőzve az egészségünk érdekében tenni valamit. Tegyenek így Önök is! Csak óvatosan, a mozgás örömet és boldogságot okoz!

A teljesség igénye nélkül álljon itt a faluházban zajló tornák listája:

Kalanetika	hétfőn és csütörtökön	18.30 – 19.30	Borbélyová Viera
Meridián torna	hétfőn	17.30 – 18.00	Drancik Mária
	kedden	13.30 – 14.00	Drancik Mária
Bodyreform	kedden	19.00 – 20.00	Birkus Iveta
	pénteken	18.00 – 19.00	Birkus Iveta
Zumba	szerdán és pénteken	19.00 – 20.00	Birkus Iveta
Kick-box aerobick	hétfőn és csütörtökön	19.30 – 20.30	Málnási Tamás

Egészségükre!

Borbély Livia

Pokoli történetek – – angyali történetek a Tardoskeddi Faluházban

Töltsön el két órát a Föld körül Vujity Tvrtko-val, avagy filmvetítéssel egybekötött közönségtalálkozó a TV2 Pulitzer-emlékdíjas műsorvezető - riporterével. Ismerje meg a világ legmulatságosabb diktatúráját, Fekete-Afrika misztikumát, Észak-Korea hétpecsétes titkait, a világ legerősebb emberét, az ölelés hatalmát és még sok izgalmas történetet. Egy lebilincselően izgalmas utazás Tvrtkoval, amit soha nem fog elfelejteni!

A közönségtalálkozóra **2016. január 9-én**, szombaton kerül sor, **18.00 órai** kezdettel a Tardoskeddi Faluházban. Jegyek megvásárolhatók 5 €-ért elővételben, illetve a helyszínen 6 €-ért.

15 éves

A 60. SZ. SÍK SÁNDOR CSERKÉSZCSAPAT

Idén, csapatunk 15 éves fennállását ünnepelte. Ha nem lenne kezében az Alapítólével, talán el sem hinném, hogy így eltelt az idő. Évszámok, sikerek, változások, összetartás és rengeteg szép élmény jellemzi az elmúlt éveket.

Az ünnepséget a helyi Faluházban tartott fogadással kezdtük 2015. szeptember 1-jén, ahol összegyűltek cserkészeink, a meghívott vendégek, illetve a nagymenyéri, nyitragesztei és színei csapatok képviselői. Jó volt újra látni cserkésztestvéreinket, és nagy megtiszteltetés volt számunkra, hogy a falunk, illetve a Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség képviselői is elfogadták meghívásunkat. Vendégeinkkel együtt átvonultunk a Szent István római katolikus templomba, ahol szentmise keretében adtunk hálát az Úrnak az elmúlt 15 évért. A szentmise végén Kürthy Tamás lelkiatya megáldotta, és megszentelte Buják Vince cserkészek számára készített emlékművét.

Az ünnepség a Faluházban folytatódott. Ünnepi beszédek, köszönőlevelek és ajándékok átadása volt napirenden. Nagy örömről számoltunk be csapatunk első parancsnoka, MUDr. Asztalos Orsolya és gyermekei is megtisztelték jelenlétükkel. Az ünnepi beszédek sorát Orsi nyitotta meg. Az ő közreműkö-

désével indult el annak idején a cserkészlet Tardoskedden, amelyet 10 évig töretlen lelkesedéssel vezetett. Meghatóan emlékezett az elmúlt évekre. Elmondta, mi mindent köszönhet a cserkészletnek, megosztotta velünk a legszebb emlékeit, és egy kis ajándékkal is kedveskedett egykori csapata jelenlegi tagjainak. Községünk polgármestere, Ing. Tóth Marián szintén kedves szavakat intézett hozzánk. Maga és falunk önkormányzata nevében egy virágcsokorral fejezte ki köszönetét csapatunknak a falusi rendezvényeken való állandó, önzetlen segítségért. Nem volt ez másképp Csémi Szilárd, szövetségünk ügyvezető elnöke esetében sem, aki kiemelte az önkéntes munkát, amit a cserkészvezetők végeznek. A köszönetek sorát Kele Lajos zárta, aki lányához, Orsihoz hasonlóan meghatóan emlékezett a kezdetekre. Az ő ötlete volt, hogy Tardoskedden elinduljon a cserkészlet, és az ő feltétlen támogatásával indult neki annak idején Orsi a csapatvezetésnek. Az ünnepélyen Buják Vince elmondta, hogy a besenyei cserkészcsapat is megkérte őt, hogy faragjon nekik egy emléktáblát. Vince bácsi azonban először szeretett faluja cserkészcsapatának akart készíteni egyet. A remekmű el is készült, és azóta cser-

készothonunkat díszíti. Ezúton is köszönjük a figyelmességét.

A tardoskeddi cserkészek sok mindenkinek hálásak a segítségért és egyéb másért. Sokan támogatnak bennünket, akiknek köszönettel tarozunk. Ezt a jelenlévő vendégeknek köszönőlevéllel és egy apró ajándékkal köszöntük meg. A tardoskeddi Lucerna polgári társulás jóvoltából pedig a messzebből érkező vendégeinknek átadhatunk egy tardoskeddi történelmi naptárat is.

Az ebéd elfogyasztása előtt még szétosztottuk csapatunk tagjai közt az új logókkal díszített csapatpólókat, amely logó Keszégh Levente, szerbiai cserkésztestvérünk keze munkáját dicséri.

Ebéd után már a szórakozásé volt a főszerep. Előtte azonban még jött az elmaradhatatlan szülinapi torta a 15 szál gyertyával, amelyeket közösen fújtunk el. Azt hiszem ezután következett a nap fénypontja. Lantos Borbély Katica, mint mindig, most is nagyon kreatív volt. Készített egy közel 10 perces prezentációt, aminek köszönhetően visszaemlékezhetünk az elmúlt évek legszebb pillanataira. Bizony, volt mire emlékezni...

Ezt követően már valóban jött a cserkészekhez méltó szórakozás. Voltak csoportos versenyek a Faluházban, csoportkép a Szent István szobornál, népi játékok a Felvégi parkban. Volt sok szurkolás, izgulás, meletelés, dalolás... Csupa móka és kacagás volt az egész délután.

Fáradtan, de jókedvűen ültünk neki este a vacsorának, a jól megérdemelt zsiros kenyérnek hagymával. Ekkor már elbúcsúztunk a vendégektől, csak a csapat tagjai voltak ott. Nagy meglepetésünkre vacsora közben meglátogatott bennünket a jelenleg Perbeten szolgáló Balogh Károly lelkiatya, akinek nagyon megörültünk. Az esti vacsora, és ez

a szívélyes látogatás olyannyira feltöltött bennünket energiával, hogy a végén kicsik és nagyok mind táncra perdültünk, és jó kis közös táncval zártuk az estét.

Ahogy ezt a cikket írom, és nézegetem a képeket, sok minden eszembe jut. Igazából 15 év nem túl hosszú idő, de egy cserkészcsapat életében talán mégis az. A mai, technikai kutyuk uralta világban nem könnyű megfogni a fiatalokat, és a természet felé irányítani őket. Nem könnyű, de mégsem lehetetlen. Ezt mutatja az is, hogy bár csapatunk nem tartozik a legnagyobbak közé, és sok minden történt ez alatt a 15 év alatt - több változás, sokan jöttek, mentek - mégis, még mindig több mint 30 tagot számlálunk. A visszajelzések pedig azt mutatják, hogy a legfiatalabb generációban is van érdeklődés a cserkészlet iránt, és idén ősszel már nekik is lehetőségük volt arra, hogy a cserkészek családjának tagjaivá váljanak. Mert ezek vagyunk mi, egy nagy család. Mindez sok áldozatos munkába és még több energiába kerül, de úgy gondolom, hosszútávon nagyon is megéri ebbe a családba tartozni. Büszke vagyok a vezetőinkre, hogy nem sajnálják az időt, energiát, s hétről hétre tartják az őrsi összejöveteleket, szervezik a csapatakciókat, a nyaruk felét pedig a csapattábor megszervezésére, és lebonyolítására áldozzák. A vezetők és a támogatók mellett a szüleink, a cserkészszülők azok, akiknek szintén nagyon hálásak vagyunk, és akik nélkül talán nem tartanánk ott, ahol tartunk. Nem győzzük elég-szer hangszúlyozni, de ezúton is szeretnénk nekik köszönetet mondani mindenkori feltétlen támogatásukért. Nekik, és mindenkinek, aki hozzájárult ehhez a 15 évhez, igazán nagyon hálásak vagyunk.

Bugyik Szimona
csapatparancsnok

Elődeink élete télen

Ha az idősebb lakosainkkal a múltról beszélgetünk, nagyon érdekes dolgokat tudhatunk meg arról, hogyan éltek szüleink, nagyszüleink, dédszüleink. Az én adatközlőim: a 89 éves Balogh Panni néni, a szintén 89 éves Zsilinszky Margit néni és a 90 éves Mészáros Anni néni. Sokat tapasztaltak, sok mindent átéltek. Hallgatom őket és csodálom emlékezőtehetségüket, elbeszélő kedvüket és mindazt, amiről beszélnek.

a földjeik végére, mert a föld fagyott volt, nem sülyedtek bele a határi utak sarába.

A kukoricamorzsolás is télen történt. A már jól megszáradt kukoricacsomókat behordták a konyhába, ill. a lakószobába, amit „háznak” neveztek. A kalászeket ott morzsolták le morzsolószéken. Utána a szemes kukoricát zsákokba rakták, és felhordták a padlásra, illetve a magtárba. A visszamaradt csutkákból (kompokból) a gyerekek óla-

és a tollakat egyenként „megfosztotta” úgy, hogy letépte a „kosztinkáról” mindkét oldalt. A háziasszony az este folyamán többször is összeszedte mindenki elől a megfosztott tollat, és egy új alsó vánkossa (anginba) rakta. Ebből a finom, fosztott, pihés tollból készültek a lányok számára a kelengye-vánkossok, dunyhák. Ahol több lány volt a háznál, ott sok tollat megfosztottak. A nagy szárnytollakból a gazda kenőtollakat készített egész évre.

A tollfosztás kellemes időtöltés volt, mert közben remekül lehetett beszélgetni. Jó volt hallgatni a különféle történeteket a régiekről, de megbeszéltek az éppen aktuális falubeli híreket is. A tollfosztás befejezésekor áldomás volt: tea és pogácsa. A háború alatt, amikor sem teát, sem cukrot nem lehetett kapni, néhány háznál megfőztek egy megmosott cukorrépát és morzsolts kukoricát (kóstoltam, pocsek volt!). A következő hétfő este már más háznál gyűltek össze tollfosztásra szombaton, vasárnap, ünnepnap nem fosztottak.

A lányok néha karácsonyig dohányt simítottak a majorkában. A nyáron és ősszel letördelt, zsinórra felfűzött, megszáradt dohányleveleket simították ki, rakták egymásra, így készítették el a dohánygyár részére. Otthon délelőtt segítettek a főzésnél, mostak. Tanulták a gazdasszonytárgot. Délutánonként kézimunkáztak. Falvédőket varrtak ki. Ezeket a Szvetko (Csefi) lányok „csapták ki”. (Mintát nyomtattak az anyagra) Kislingelték kelengyéjük vánkossait, vagyis kivarrták színessel

a vánkoss szélét, ill. fehér pamutlyukacsos hímmzéssel díszítették. Horgoltak és kötöttek is, főleg amikor lehetett pamutot venni. A kötés, horgolás, neccelés csínját-bínját a zárdában a kedvesnővérek tanították a hetedik, nyolcadikos lányoknak.

A háború alatt régi szvetteket fejtettek fel, és kötötték újra. Kombinálták a régi ruhákat is. Kettőből, háromból varrtak egy újat. A szülők, ha tehették, vettek egy varrógépet, amelyen legalább egy lányuk megtanult varrni, hogy a családban legyen, aki megvarrja, átvarrja a ruhákat, ágyneműt, kötényeket.

Régen a téli esték sötétek és sárosak voltak, de a fiatalok akkor is jókedvűen eljártak esténként találkozni a többiekkel. Jártak a dalárdába, ami egy 25-30 tagú vegyes éneklő csoport volt. Főleg egyházi énekeket tanultak, és ezeket a szentmise alatt énekeltek a kóruson. Kopasz Elemér kántor tanító gyakorolt velük. Minden télen bemutatásra került 1-1 szindarab is, melyet valamelyik akkori tanító tanított be. A fiatalok szívesen jártak a próbákra, örömmel játszottak az „Egyet” színpadán. Jó alkalom volt a találkozásra és vidáman, hasznosan telt el a hosszú este.

Szüleink, nagyszüleink, dédszüleink nehéz körülmények között éltek. A közös udvarokban néha 3-4 család is lakott. A nagyszámú családok kis helyen, összezsúfolva éltek. Gyakori volt, hogy egy-egy szobában 8-10 személy is lakott, de így is tartalmas életet éltek. Dolgosak, szerények, vallásosak voltak, tudtak alkalmazkodni a nehézségekhez, becsülték, segítették egymást. Csak tisztelettel és elismeréssel gondoljunk és emlékezzünk rájuk!

Csomó Magda

A téma a falubeliek téli elfoglaltsága, munkája régen. Megtudtam: az emberek az ősszel befejezték a határi munkákat. Télen otthon az állatok körül, az istállóban és az udvarban foglalatoskodtak. A gazda kora reggel (még sötétben) kiment az istállóba, és a petróleumlámpa fénye mellett megetette a lovakat, teheneket, majd megittatta őket, kitakarította a trágyát. A gazdasszony megittatta a disznót vagy a malacokat, megfejté a teheneket, majd leszűrte a tejet. Csak azután reggeliztek. Előbb az állatok, aztán az emberek!

A reggeli szerény volt: kenyér és tej, esetleg egy darabka szalonna. Napközben a férfiak megjavították a munkaeszközöket. Új nyelet tettek a kapába, ásóba, fejőszéket faragtak a régi helyett, lúdkosarakat fontak fűzfavesszőből, mert a kosarakban hordták be az állatok elé az élelmet. Havazás után taligával kihordták a havat az utcára, hogy olvadáskor hamarabb felszáradjon az udvar. Télen hordták ki a trágyát a földekre, ill.

kat, váratat építettek, majd eltűzelték a sporheltnban. A komp jó fűtőanyag volt, erős lánggal égett, csak gyakran kellett rakni a tűzre. Utána a „házat” kisöpörték; újra rend volt. A sustyacsomók jó szolgálatot tettek begyűjtáskor, esetleg a szétszedett sustyából a lányok, asszonyok sustyaszatyrokot fontak egy fából készült, szögekkel kivert rámpára. Más táskát nem is hordtak, nem is volt.

Téli elfoglaltság volt a tollfosztás is. A tavaszi kislábakból ludak lettek. Nyár végén a gazdasszony „megmellestette” őket, vagyis kiszaggatta a felesleges tollukat. Ezt vánkoshuzatba rakta, és felakasztotta valami szellős, tiszta helyre a kamrába. Télen megfosztották. Ez úgy történt, hogy az utcabeli gazdasszonyok megbeszéltek, hogy kinél mikor jönnek össze esténként. Egy háznál általában egy hétig tartott a tollfosztás. Olyankor az asszonyok, lányok körülültek az asztalt, melyre a háziasszony kirakott egy kupac tollat. Abból mindenki elvett egy marékka-

Beszámoló

az idei csíksomlyói zarándoklatról

A tavalyi Tardoskeddi Hirmondó búcsúi számában élménybeszámolót írtam a 2014-es csíksomlyói zarándoklatunkról, melyet azzal fejeztem be, hogy mi, a zarándoklat résztvevői bízunk benne, hogy 2015-ben is sikerül eljutnunk Erdélybe, a csodaszép Tündérkertbe. Óhajunk meghallgatásra talált, mert 2015. május 20-tól 25-ig falunk kis, 21 fős csoportja ismét részt vett a nemzeti zarándoklaton a csíksomlyói pünkösdi búcsúban.

Az első erdélyi megálló Nagyváradon volt, ahol megtekintettük a Szent László székesegyházat. A következő megálló Körösfőn volt. Innen az utunk a Tordai Sóbányába vezetett. Nagy élmény volt lejutni a sóbányába. Este 9 óra érkezünk meg a Székelyudvarhelyhez közeli Tibód faluba, ahol a szálláshelyünk volt.

Másnap, csütörtökön, megtekintettük Székelyudvarhely nevezetességeit. A következő megállónk Székelyderzsén volt, ahol egy unitárius templomot tekintettünk meg, ami az UNESCO világörökség része.

Farkaslakán Tamási Áron síremléke előtt tisztelegtünk. Korondon meglátogattuk Józsa János fazekasmester műhelyét és a népművészeti vásárt. Szejkefűrdőn megtekintettük a székelykapukat, Orbán Balázs sírjánál fejet hajtottunk.

és közösen utaztunk Gyimesbükkre. A vonaton találkoztunk Tardoskeddről származó zarándokokkal, Sósne Geró Máriával és férjével. Gyimesbükkön közösen vonultunk a Kontumáci kápolnához, ahol püspöki szentmisén vettünk részt. Az úton, amerre vonultunk, a helyi lakosok üdvözöltek, felnőttek, gyerekek. Néhány zarándok egy kis csekélységet, cukorkát, csokoládét, nápolyit ajándékozott a gyerekeknek. Én még nem láttam gyermeket ennyire örülni, ahogy ezek a szegény csángó gyerekek örültek

raz Ferencékkel és Balogh Editékkel. Hát nem csodálatos, ennyi ember közt falubeliekkel találkozni!

Másnap, pünkösdvasárnap, felmentünk a Madarasi Hargitára, ahová felvittük a falunk szülötté, Buják Vince alkototta pünkösdi szobrot. A szobor a turul emlékműtől balra található. A szállításban és a felállításban segítettek helyi székelyek is. A tardoskeddi zarándok-zászló alatt körülálltuk a szobrot, megfogtuk egymás kezét, elénekeltük a magyar és a székely himnusz, elimádkoztuk a Mi-

Pénteken meglátogattuk Csíksomlyón a kegytemplomot. A kegyeszobor ebben az évben volt 500 éves. A napba öltözött édesanyánkhöz jöttünk, kérni és hálát adni. Kérni a kegyelmeket szeretteink, családjaink, rokonaink, barátaink, ismerőseink és saját magunk részére, hálát adni az eddigi kegyelmekért. Engem megkért az egyik jó ismerősöm, köszönjem meg a nevében a Csíksomlyói Szűzanyának, hogy meghallgatta az imáit, és meggyógyította a testvérét.

Csíksomlyóról Madéfalvára vezetett utunk, ahol csatlakoztunk a Boldogasszony Zarándokvonat zarándokaihoz

a kapott édességnek. Most is könny szövik a szemembe, hará gondolk.

Szombaton került sor a csíksomlyói fogadalmi búcsúra, zarándoklatunk fénypontjára. Autóbussszal elvittek minket Csíkszeredára a vasútállomásra, onnan kb. 8 km gyalogoltunk a Somlyói hegy közti nyeregbe. Amerre a szem el látott, mindenhol zarándokok voltak. Gyönyörű napsütéses időnk volt az egész szentmise alatt. Az idei zarándoklat jel szava „Oltalmad alá futunk”. A híradások szerint mintegy 580 ezren vettünk részt az ünnepi szentmisén. A szentmiséről jövet ismét találkoztunk tardoskeddiekkel, Szá-

atyánkot, üdvözlégyet, dicsőiséget és ismét könnyeztünk...

Az utolsó napon, pünkösdhétfőn, elbúcsúztunk vendég látóinktól a viszontlátás reményében. A zarándokok nevében szeretnék köszönetet mondani Vavrecky Istvánnak és családjának a zarándoklat tardoskeddi megszervezéséért. A táj szépségeit, a székelyek vendégszeretetét, az erdélyi ízeket, a búcsú hangulatát nem lehet leírni, ezeket személyesen kell megtapasztalni, átélni! Adj a Jóisten, hogy Tardoskeddről minél többen részesei lehessünk a 2016-os nemzeti zarándoklatunknak!

Brat Erzsébet mérnök

60 év emlékei

(1955-2015)

„Óh, ifjúság, szép gyermekkor,
jöjj vissza egy szóra.”

Életünk során vannak események, melyeket lassan elfeledünk, mert nem tartjuk fontosnak. S egyszer csak felbukkan egy emlék, egy gondolat, és úgy érezzük, találkozni kellene azokkal, akik részei voltak gyermekkorunknak. Ez történt velünk is. Vinczéné Vanya Marinka kezdeményezésére elhatároztuk, hogy 60 év után találkoztól szervezzünk.

60 év az ember életében hosszú idő. Az idő múlását megállítani nem tudjuk. Mi mégis megpróbáltunk visszapillantani 1955. júniusára, amikor 14-15 évesen, hatvan évvel ezelőtt bezárult mögöttünk az öreg magyar iskola kapuja. Hiszen múlik az életünk, és lassan már csak emlékezünk. Ezt tettük most is, 2015. szeptember 25-én.

A mi osztályaink 1950-ben fonódtak össze. A háborút követő években csak szlovák iskola létezett, így mi is az első három évben oda jártunk. Külön-külön, lányok a zárdába, fiúk a fiúiskolába. Szerencsére a sors úgy hozta, hogy 1950. szeptember 1-jén megnyitotta kapuját a Magyar Tannyelvű Alapiskola. A tanulók százai a szüleikkel együtt jöttek a tanérvnyitóra. Sok szülő szemében örökönynek csillogtak, amikor Krajcsír János igazgató úr magyarul köszöntött bennünket. Mi akkor kezdtük a negyedik osztályt. A IV. A. osztályt Kele Viola tanította, én a IV. B osztályba kerültem Kukan Irma tanító nénihez, aki bevezetett az osztályba, ahová a 19 lány mellé 16 fiú is besorakozott. Kíváncsian nézegettük őket, mert nem ismertük egyiket sem, hiszen eddig külön-külön isko-

lába jártunk. Ekkor kezdődött a mi közös diákéletünk.

Anyanyelven könnyebben ment a tanulás, így öröm volt iskolába járni. Lassan összeszokott a társaság. A szünetekben az udvaron nagy kört alkotva a „Hegyek között, völgyek között zakatol a vonat” című dalra táncoltunk. Emlékezetes maradt 1951-ben a bajmóci kirándulás, ahol a vonat ablakait virágokkal díszítettük ki, és egész úton magyarul énekeltük az új dalokat.

Ötödik osztályból Trencsén várába látogattunk, másnap pedig Trencsén településen, a Zöld béka fürdőben lubikoltunk. Ez nagy élmény volt, vonattal, átszállással tarkítva. A pioníratatás 1951. november 23-án Klement Gottwald köztársasági elnök születésnapján volt. Lelkesen írtam az akkori *Pionírok lapja* című újságba életem első cikkét *Pionírok lettünk* címmel.

Vidámak voltak a farsangi bálok a mozihelyiségben. Alig fértünk el, talán ötszázan is lehettünk. Júniusban a szövet-

kezetbe jártunk brigádra, főleg borsót szedni, és ami már nincs a környékünkön – dohányt törni. Egy alkalommal, vasárnap mise után összetoboroztak minket, majd kivittek a krumpliföldekre *mandalinkát* (krumplibogarat) keresni. Sokféle bogarat találtunk, de a képen bemutatottat egyet sem. Akkoriban errefelé tán még nem is fordult elő.

Mi, lányok, énekkarba jártunk, ahol Kopasz Elemér tanító elvtárs (így kellett szólítani) sok szép dalt tanított. Az énekórán csupán május elseji és más győzelmi indulókat tanultunk Moszkváról, partizánokról, az Internacionálét, pionír- és bányászindulókat.

A tanítás minden nap énekel kezdődött. Reggel az első óra elején szépen felálltunk, és elénekeltük a *Munka dala* első versszakát, a tanítás végén pedig a másik versszakot. A felső tagozaton - 6. 7. és 8. osztályban - Czákó Edit és Kopasz Elemér voltak az osztályfőnökök. Kele Monika színvonalasan oktatta a magyar

nyelvet és a történelmet. Tőle hallottuk először Kőműves Kelemen balladáját, a trójai faló történetét, Mátyás király legendáját. Prisztacs József tanító úr szigorú volt. Tavasszal háromnegyed 8-tól reggeli tornát tartott. Sípszóval vezényelt. Akik elkéstek, szégyenkezhetek az udvar sarkában. Lami Vince az oroszsal kínlódott velünk, de Snierer Zoltán tanító úrral nehezen boldogultunk. Mint a gyerekek, csintalanok, kiabálósak, csúfolódósak voltunk. A hetes felírta a táblára a rosszakat, akik vonalzóval tenyerest (packát) vagy körmöst kaptak. A fiúknak meghúzták a pajeszukat vagy barackot nyomtak a fejükre. Néha egy-egy pofon is elcsattant, vagy az egész osztály térdelt az olajos padlón. Ezzel otthon nem dicsekedtünk.

Voltak közöttünk pár évvel idősebbek is, akik a háborús évek és a deportálás miatt lemaradtak. A találkozónkon rájuk is szívesen emlékeztünk. Sajnos a sors nem engedte meg 15 osztálytársunknak, hogy megélje ezt a 60. évfordulót. A temetőben közös koszorút helyeztünk el a nagy keresztnél. Mécseseket gyújtottunk, és egyperces néma csenddel tisztelegtünk az emlékük előtt.

A nyolcadik évfolyamban a „Szigeten” (a mozi végén) levő két osztályban tanultunk. Ez jó volt! Lestük az ablakon át, hogy mikor jön a tanító, s akkorra csend, rend lett. Év végén záróvizsgát kellett tenni, ami olyan volt, mint egy kis érettségi. Ballagás ekkor még nem volt. Bizonyítvány-

osztás után egy délutáni bankettel fejeztük be az iskolát, majd szétrebbentünk a nagy életbe. Volt, aki pedagógiát, gimnáziumot, kereskedelmi, mezőgazdasági, ipari iskolát vagy szakmunkásképzőt végzett. Nem mindenki tanult tovább. Belőlük is becsületes, dolgos munkások, ügyes kertészkedők, háztartásbeliek, jó anyák lettek, akik remek gyerekeket neveltek fel, s az

unokáknak is sokat segítettek. Ezek lettünk mi, akik ma már a nyugdíjas éveinket éljük.

A találkozóra készülve – az izgatott örömtől – lelileg megfiatalodtunk. Csak az időjárás nem kedvezett. A zuhogó eső ellenére 26-an gyűltünk össze a Faluház előtt. Úgy örültünk egymásnak, de úgy...! Az Üvegigris étteremben az üdvözlés és Vanya Laci pohárköszöntője után elénekeltük

a *Szeressük egymást gyerekek* című dalt. Beszámoltunk az életünkről, főleg az unokáinkkal büszkélkedtünk. Szóra-kozva, énekelgetve, régi fényképeket nézegetve gyorsan szaladt az idő. Fényképészünket, Mészáros Imrét megtapsoltuk, amikor rekordidő alatt megérkezett a két jól sikerült csoportképpel.

Remélem, az ajándékba kapott emléklap, a régi kis tab-

lókép és egy szentkép nézegetésével még sokáig fogunk emlékezni erre a felejthetetlen napra. Ha Isten is úgy akarja, egy-két év múlva ismét találkozunk, mert találkozni **öröm**.

„Hisz annyi szépet adhat még az élet, Ne szálljatok tovább, álljatok meg évek!”
Ámen.

Kollárné Juhász Mária

3-1-2 MERIDIÁNTORNA A HOSSZÚ, EGÉSZSÉGES ÉLETÉRT!

Prof. Zhu Zong-Xiang módszere szerint

Kínában, ahol mindig az egészség volt a fő cél, a ma 93 éves Zhu professzor megalkotta a 3-1-2 meridiántornát. Abban a reményben, hogy a keleti és nyugati orvoslás a betegek érdekében együttműködik, átadta a torna terjesztését Dr. Eőry Ajándoknak, egy magyar orvosnak. Dr. Eőry Ajándok egy rendkívüli egyéniség, nemcsak orvos, természetgyógyász, akupunkturista, de ő a Máltai Szeretetszolgálat háziőrsőse, önkéntese és a hajléktalanok orvosa is. Magyarországon a szegények doktorának nevezik őt.

Munkatársaival 2007-ben Pekingbe utazott Zhu professzorhoz, megtanulta, és hazahozta a 3-1-2 meridiántornát. Ma már Kínában több millió ember tornázza, Magyarországon több tízezen. Dr. Eőry fő célja, hogy minél többen megtanulják, és

végezzék ezt az egyszerű, mindenki által végezhető egészségmegőrző tornát. Több száz önkéntest képzett ki Magyarországon, köztük határon túli magyarok is voltak, így került Szlovákiába, majd községünkbe, Tardoskeddre is.

A meridiántorna könnyű, nem unalmas. Felfrissít, aktiválja az összes rajtunk található meridiánunkat, ezért minden korosztálynak ajánlott. A torna ingyenes, önkéntesek adják tovább humanitárius felajánlással.

A meridián energiapályát jelent, amelyben akadálytalanul kering az életenergia. Betegség esetén a meridiánokban megakad az energia, de ha megfelelő gyakorlással aktiváljuk őket, fenntartható az egészséges állapot. Naponta kétszer, de legalább egyszer ajánlott tornázni. Tardoskedden hetente kétszer gyakoroljuk a Faluházban, hétfőn (este fél 6-tól) és kedden (délután fél 2-től).

Mit is jelent a torna neve a 3-1-2?

Röviden:

1 - hasi légzést végzünk

2 - lábaink erősítéséről szól

3 - három fő pontot masszírozunk a torna alatt

Mondanivalómat dr. Eőry gondolatával szeretném befejezni: „Mindenkinek aján-

lom ezt a test és léleképítő, hosszútávon egészségjavító és megőrző tornát. Gondoljuk meg, hogy mennyire fontos önvizsgálatot tartanunk, hogy miért betegedtünk meg és mit kell változtatnunk az eddigi életmódunkon. Ha felvállaljuk a tornát, meghoztuk döntésünket. Aktív közreműködői kívánunk lenni a gyógyulásunknak, tehát ne várjunk passzívan a csodára.”

dm

2015. szeptember 5-én meridián találkozón vettünk részt a tardoskeddi meridiántorna gyakorlóival Budakalászon, ahol találkozhattunk, és együtt tornázhattunk Dr. Eőry Ajándokkal és munkatársaival. Ezúton szeretnék köszönetet mondani Tardoskedd polgármesterének Tóth Marián mérnök úrnak, aki támogatott bennünket. Ugyanúgy Szabó Rozália mérnöknek, a tardoskeddi Mezőgazdasági Szövetkezet elnöknőjének és Buják Vince fafaragó mesternek, a Magyar Kultúra Lovagjának, aki gyönyörű fafaragványával ajándékozta meg az ottaniakat. Köszönöm a lelkes résztvevőknek, akik elkísértek, és kívánok mindenkinek jó egészséget, jókedvet és kitartást a tornában.

„Volt már olyan nap, hogy négy nyelven beszéltem”

Mindig örömmel írunk magazinunk hasábjain olyan tardoskeddi fiatalokról, akik nem olyan rég még az alap-, és középiskola padjait koptatták, ma már pedig elismert szakemberek a munkájuk területén. Varga Kristián is közéjük tartozik, aki munkájából kifolyólag olyannyira elfoglalt, hogy ezt a cikket is több hónapig tartó egyeztetések után sikerült elkészíteni vele. Megérte azonban várni, hiszen tanulásával, szorgalmával, nyelvismereteivel példaként szolgálhat több fiatalnak.

Kezdjük a legelején, hol tanultál tovább a Tardoskeddi Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola elvégzése után?

Az Érsekújvári Jedlik Ányos Elektrotechnikai Szakközépiskolába jártam, mivel mindig is érdekelt a technika, a számítógépek világa, és ami még egy nagy plusz volt számomra, hogy anyanyelven folytathattam tovább tanulmányaimat. Az érettségi után több helyre is felvettek, a választásom végül a komáromi Selye János Egyetem matematika – informatika tanárképző szakára esett. Azért is döntöttem e mellett az intézmény mellett, mert támogatni akartam az újonnan indult magyar egyetemet. Az egyetemi éveim alatt a különböző nemzetközi projektek és cserediákprogramok által már nyitni kezdtem külföld irányába. A diploma megszerzése után nem csillapodott a tudásvágyam. Úgy éreztem, még időm is van azáltal, hogy egy év alatt sikerült befejezni a magiszteri tanulmányaimat. Az ELTE informatikai kar, programtervező informatikus mesterszakán tanultam tovább, mert szerettem volna az ipar felé nyitni és az ELTE-nek nagyszerű kapcsolatai vannak multinacionális cégekkel.

Ez sikerült is, hiszen most egy lichtensteini székhelyű óriáscég alkalmazottja vagy.

Budapesti éveim során az iskola mellett dolgozni kezdtem. Először a Budapest Bankban, majd a Bosch fejlesztő központjában kötöttem ki. Az utóbbiban autógyáraknak fejlesztettünk ki különböző okos technológiákat (automa-

tikus parkolás, útfelismerés, táblafelismerés, hasonlók). 2011-ben úgy éreztem, ideje továbblépni, ezért jelentkeztem egy liechtensteini állásra, ahová sikeresen fel is vettek. 2011 októberétől dolgozom ennél a cégnél, a neve HILTI. Professzionális szektorba gyártunk fúrókat és egyéb építőipari szerszámokat. A cégnek globálisan 20 000 alkalmazottja van. A központban, ahol én is alkalmazva vagyok (2000 vagyunk) az emberek többsége külföldi. Főleg németek, őket követően osztrákok, majd további európai és Európán kívüli államokból származó kollégák. A cég hivatalos nyelve az angol, viszont ebben a régióban a német is használatos másodlagos nyelvként.

Úgy tudom, nem abban az államban élsz, ahol a munkahelyed van. Ez mennyire nehezíti meg az életed?

Igy igaz, a svájci Sankt Gallen-ben lakom, amely a kanton fővárosa. Csupán 60 km-re van a munkahelyemtől, viszont nagyon jó az autópálya infrastruktúra, ezért kb. 30 percig tart egy út. Nem érzem, hogy ez megnehezítené az életem.

Sokáig tartott, amíg megszoktad az ottani életmódot?

Eltartott pár hónapig, amíg otthonosan mozogtam a svájci adminisztratívában. Viszont a kollégák és a cég segítettek a beilleszkedésben.

Hogyan telik egy átlagos napod?

Reggel 8-9 óra között beérek az irodába. A reggeli órákban a projektek függvényében van egy megbeszélés a Kuala Lumpur irodával. A nap közepe fejlesztés koordinálással, piacokkal való kommunikációval és projekttervezéssel telik. A napot egy videokonferenciával zárom a Tulsa-i központtal. Jó a kapcsolatom a munkatársakkal. Általában mindig összejön valamilyen közös program munka után, legyen az futball, túrázás vagy csak egy egyszerű sörözés. Rendszeresen csapatépítő tréningeken is részt szoktunk venni, ami még jobban összekovácsolja az embereket.

Mi az, ami tetszik a svájci életmódban, és itthon is lehetne alkalmazni?

Svájcban alacsony a korrupció, a képviselőház nagyon költséghatékony a többi iparosított országhoz képest. Ez részben a képviselők részvétele miatt, akik foglalkoztatásának is köszönhető. Sok kérdésben közvetlen demokráciával döntenek, pl. költsenek-e 10 milliárdot új vadászgépek vásárlására. A lakosság már megszokta, hogy nagy gyakorisággal állnak urnákhoz. Ebből kifolyólag jobban érzik, hogy az adójuk jó helyre megy. Véleményem szerint Szlovákiának tisztességebb költségvetésre lenne szüksége, továbbá olyan cégekre, melyek multikká tudják kinőni magukat egy szlovák központtal. Ehhez olyan stimulusok kellenek, melyek megteremtik ehhez a táptalajt.

Van lehetőség odakint az anyanyelveden beszélni vagy a szlovák nyelvet használni?

Igen, voltak projektjeim Magyarországon. Sőt, vannak szlovák és magyar munkatársaim is a cégben. Volt már olyan nap, hogy 4 nyelven beszéltem.

Hogyan érzed magad ilyen távol az otthonodtól? Mennyire figyeled a tardoskeddi eseményeket?

A legtöbbször, akik hozzám hasonlóan külföldön laknak, idővel megszokják ezt az életmódot. Haza kb. 2 havonta járok, és az időből kifolyólag nem tudom úgy követni a tardoskeddi eseményeket, mint ahogy azt szeretném.

Fiatal vagy, bizonyára vannak még terveid. Ezek a tervek külföldhöz kapcsolódnak, vagy esetleg arról is lehet szó, hogy hazaköltözzél Szlovákiába?

Már nem vagyok annyira fiatal, idén lesz 30 éves. Nem zárom ki, hogy idővel letelepedjek Szlovákiában. Ha erre kerülne a sor, megpróbálnám a legtöbbet kihozni a lehetőségből, de jelenleg még jól érzem magam itt, Svájcban.

Bračo Szilvia

Ilyen kérdések megválaszolásával kezdődött a „tardoskeddi meteorológus karrierem“. Munkahelyi, családi és baráti környezetemnek készítettem előrejelzéseket. A záporok, viharok érkezésének és távozásának idejét előre jelezve ragadt rám az „időjós“ szerepe, így mikor valakinek szüksége lett pontos infóra az időjárásról kapcsolatban, sokszor hozzám fordult.

Ugorjunk azonban vissza az időben és kezdjük szépen az elején. Meteorológiával, mint tudománnyal eleinte nem igen foglalkoztam, inkább a viharok és a villámok fényképezése érdekelt, és ez még ma is így van. Nyár idején gyakran elhangzik a kérdés: „Hol van apu?“ - és jön a válasz: „Vihar vadászik!“

Egyetemi tanulmányaim alatt a földrajz szakon két szemeszteren át ismerkedtem a meteorológia alapjaival. Mint minden kezdő amatőr meteorológus, én is elkezdtem feljegyezni környékem időjárását és a hőmérséklet alakulását. Legnagyobb változást a meteorológia iránti érdeklődésemben az internet hozta. Az amatőr meteorológusok számára megérkezett a „Kánaán“. Az utolsó tíz évben olyan adatok és szolgáltatások váltak

„Meddig fog még esni? Megázunk, hazafelé?“

számunkra elérhetővé, melyről a kilencvenes években még nem is álmodtunk. Műhold- és radarfelvételek, számítógépes előrejelzések, archívumok és még rengeteg hasznos adat. Ugyanebben az időben sok amatőr weboldal alakult, ahol ugyanúgy sok hasznos információra és tudásra lehet szert tenni. Sok évig saját és szűk ismeretségi körben hasznosítottam ezt a tudást, most azonban ezeket egy weboldallal és a Facebook segítségével a Tardoskeddi időjárás - NFmeteo címke alatt szélesebb közönséggel is megosztom.

Az időjárást előrejelezni azonban nem olyan egyszerű, ahogy az első látásra kinéz, főleg nem ismerősöknek. Képzeljünk csak el egy olyan esetet, amikor felhív egy ismerősöm, és a következőt kérdi: – „Szervesz, légy szíves fog holnap este hatkor esni az eső? Tudod, grillezni szeretnénk“. Amikor két nap múlva felhív, hogy milyen jól eláztak, hát az nem egy felemelő érzés. Itt azonban álljunk meg, és vessünk egy pillantást a modern meteorológia állására.

A meteorológia, mint tudomány a légkört és a benne zajló folyamatokat kutatja, beleértve az időjárást is. Az utóbbi száz évben a meteorológiai előrejelzések sokat fejlődtek, és főleg az utóbbi 20 évben egyre pontosabbak is lettek annak ellenére, hogy sokszor az a benyomásunk, hogy már a következő napra sem jön be az előrejelzés. Ez többnyire azért van, mert talán túlságosan igényesek, kényelmesek és elfoglaltak is vagyunk egyszerre. Nincs időnk minőségi információt keresni, megelégszünk

a felszínessel. Pontosan szeretnénk tudni, mikor fog esni, érkezik-e vihar, mennyire lesz meleg a nyár vagy hideg a tél. Ilyenkor lépnek színre az „álmeteorológusok“, akik előre mindent tudnak. Annak ellenére, hogy manapság az időjárás „kiszámolásához“ világszerte a leggyorsabb számítógépeket használják, nem vagyunk, és valószínűleg sosem leszünk képesek hosszú időre teljesen pontosan előre jelezni egyes időjárási eseményeket. Ennek nagyon sok oka van, és közéjük tartozik az is, hogy az időjárás barátságban van a kaosz elmélettel – ugye ismerős a pillangó effektus, a pillangó szárnyait mozgatva a világ másik felén esőt idéz elő.

Elég azonban a teóriából, és térjünk vissza Tardoskeddre. Előnyöm azokkal szemben, akik egy egész országra ké-

szítenek előrejelzést az, hogy nekem csak kis területtel kell foglalkoznom, mégpedig falu környékével. Nyilvánvalóan tisztában kell lennem a körülöttnünk zajló folyamatokkal, azonban egy részletes előrejelzés Tardoskedd környékére 1 perc alatt, vagy pár sorban is elmondható, míg országos szinten több 10 percre is szükség volna. Eleinte heti előrejelzéseket készítettem, mostanában inkább az érdekes szituációkat elemzem, és a jövőbeni kilátásokat ecsetelem. Ennek oka az időigényes munka; néha az egyhetes előrejelzés több, mint egy órát is igényel.

Lehet, valakiben felmerül, miért is csinálom, hisz manapság már minden jobb mobiltelefonban elérhető egy időjárást jelző applikáció, akár Tardoskeddre is szabva.

Az időjárás a hobbim, és szívesen megosztom tapasztalataimat, tudásomat és nem utolsósorban fényképeimet. Azonkívül szeretek érdekességeket és összefüggéseket továbbadni azoknak, akik érdeklődést mutatnak ilyesmi iránt. Kiigazodni a gépi előrejelzésekben, a meteogramokban kellő tapasztalat és tudás nélkül nem egyszerű, ráfázhattunk - vagyis elázhattunk. Vegyük csak alapul a cikk címeént szereplő szituációt: fél négy van, ülünk az irodában, kinézve az ablakon látjuk, hogy borús az ég. Egy pillantás a mobilra – napocska ikon, gyors ellenőrzés a weboldalon – viharok nyoma sem, és végül mégis megáztunk.

www.facebook.com/NFmeteo
www.nfmeteo.webnode.sk

Csányi Péter mérnök

Színek és képek

A múltkoriban egy polc tején a falhoz támasztva egy facsoportot ábrázoló, beke-retezetlen képen akadt meg a szemem. Nyugodt-szelíd hangulata volt. Vonzotta a pil-lantásomat. Hát ez a kép itt? Ki festette? – kérdeztem.

Benkő Marika...!

Marikát évek óta ismerem. Tudtam, hogy szabadidejében fest, de azt nem, hogy ilyen szépen. Így hát elhatároztam, hogy meglátogatom, megné-zem a többi munkáját is, és egyúttal kifaggatom, mert na-gyon kíváncsi voltam... min-denre.

Benkőné Mészáros Ma-rika feleség, dolgozó nő, egy 23 éves fiatalember édesanyja és... gyönyörű szép asszony.

Úgy hittem, otthona minden fala telis-tele lesz képekkel, de nem.

– Nagyon sok képet elaján-dékoztam a családban, rokon-ságban, sőt sokat el is adtam...

Hát persze, ezek szerint másnak is tetszenek.

Marika remek riportalany. Még a szeme pillantása is a színekről mesél. Egy régi, gyerekkori álom valóra vált: „Már kislánykoromban is na-gyon szerettem rajzolni. Ne-kem elég volt egy rajzlapot és ceruzát a kezembe adni, és édesanyám nyugodtan fog-lalkozhatott a kisöcsém-mel, a háztartással, mert én akkor nem értem rá rosszkodni. Rajzolhattam. Az iskolában Barusz tanító úr tanította a raj-zot. Rögtön észrevette, hogy az én kezemben jól áll a ceruza és az ecset. Sokat foglalkozott velem, és én boldogan raj-zoltam, festettem. Ott voltam minden iskolai rajzversenyen, és mindig sikerrel. Azokban az években még sajnos nem volt ilyen sok lehetőség a faluban, mint most. Járhattam volna én festést, rajzot tanulni Újvárbá, de a szüleim dolgoztak, nem tudtak volna engem oda-visz-sza kísérgetni, egyedül pedig nem engedtek buszozni. Az az igazság, hogy nagyon szeret-tem volna képzőművészeti köz-zépiskolába menni, de a szü-leim féltettek... nem engedtek se Pozsonyba, se máshová messzebbre. Mezőgazdasági szakközépben tanultam to-vább Komáromban. A rajzolás, festés így csak kedvtelés ma-radt. Mert természetesen nem mondtam le róla. Ha az isko-lában, kollégiumban bármit díszíteni, kifesteni, megrajzolni kellett, akár falújságra vagy bárhová, akkor azt rám bízták. Érettségi után két évig az újvári nemesítő állomáson dolgoz-tam. A festés, rajzolás háttérbe szorult. Amikor még kicsi volt

a fiam, egy ballagásra vásárolt csokron feltűnt a szépen díszí-tett szalag... ilyen én is tudok, gondoltam magamban. Tud-tam is. Rengeteg ilyen szalagot készítettem-festettem. Ezután kezdtem arra gondolni, hogy én képeket is festhetnék. Miért ne...! A férjem is bátorított.

Az első olajfesték-készletet egy csehországi unokatest-véremtől kaptam ajándékba, és én boldogan festettem. Először inkább csak úgy ma-gamtól, ahogy nekem tetszett, ahogy én gondoltam, de má-sok is szépnek látták a képei-met.

Egy éve járok Vanek Ange-lika óráira. Sokáig nem is tud-tam, hogy itt a faluban is van ilyen lehetőség, hiszen sokkal előbb is jelentkezhettem vol-na... de nem baj, fő az, hogy most már van, aki irányítson. Öten vagyunk nők a felnőtt csoportban: Batyková Marti-na, Borbély Magda, Jaššová Alžbeta, Mezei Éva és jóma-gam. Eddig a Művészeti Alap-iskolához tartoztunk, de ettől az iskolaévtől kezdve már nem. Képzőművészeti Klub lettünk. Fantasztikus társaság vagyunk, nagyon összetartunk. Angelika remek tanár. Rengeteget tanul-tam tőle. Rajzolunk ceruzával, szén-nel, használunk vízfesté-ket, akril- és olajfestéket is. Olajjal sokkal könnyebb fes-teni, mint például vízfestéssel. Könnyebb kikeverni a színeket és javítani is lehet. Úgy tanu-lunk rajzolni-festeni, mint vala-mikor az iskolában – megkap-juk a feladatot: Angelika kitesz elénk az asztalra valamit, pél-dául egy almát, régi telefont, egy csokor virágot, egy üveget

– azt kell lerajzolnunk. Bizony, üveget ... nem egyszerű ám! Ceruzával kell visszaadnunk az üvegfelületet, az árnyékok, a megtörő, visszaverődő fényt. Járunk a szabadba is, például a kistemetőbe vagy a halastóra, ahol kiválaszthatjuk, mit szeret-nénk megfesteni: facsoportot, a kápolnácskát, vagy a tópart egy részét, a vízfelületet... az sem könnyű. A fény és az árnyék, a keveredő, egymás-ba mosódó színek, a zöld és a barna százféle árnyalata – nagy kihívás, de nagyon sze-retem. Mi, a csoport, mindig megbeszélünk mindent. Miért

így látjuk, vagy miért amúgy. Kielemezzük a munkánkat. An-gelika elmondja miért jó, miért nem jó. Nagyon sok múzeum-ban és kiállításon voltunk Új-várban és Bécsben is, ahol iga-zi mesterműveket nézhettünk meg. Sőt ... a híres festmé-nyeket, például a francia imp-resszionisták egy-egy képét még másoljuk is. Az nagyon fontos. Egyrészt tökéletesedik a technikánk, másrészt egy picit kíváncsiságból-hiúságból is: vajon meg tudom csinálni én is? És ha úgy érzem, úgy gondolom, hogy talán mégis valamennyire sikerült, és ha nem is leszek Vincent van Gogh, de ... az olyan nagy-nagy öröm, amiért érdemes keverni a fes-téket és húzni-festeni a mil-lió kis vonalat, pontot, látni, ahogyan alakul a kép... Meg-tanultuk kikeverni a színeket. Ez is rendkívül fontos. Előfor-dult, hogy kaptunk három színt – sárgát, kéket, pirosat – és a témát. Ebből a három színből kellett kikeverni az összeset, ami a kép megfestéséhez kel-

lett. Nem használunk feketét. Talán úgy mondhatnám, hogy fekete helyett a szürke összes árnyalatát, illetve kéket, ha sötét szín kell... különleges dolog ez a színekkel...

Volt kiállításom is. Tardoskedden a Faluházban a Lucerna rendezésében, ahol négy amatőr festő képeit állították ki és Újvárbán is.

Nekem a festéssel teljes az életem. A férjem és a fiam is feltétel nélkül támogatnak. Örülnek velem együtt minden jól sikerült képnek és talán még büszkének is rám, ami nekem nagy boldogság, hiszen - ha csak szabadidőmben is - de azt csinálhatom, ami mindig vonzott, amit mindig szerettem. Én szívvel-lélekkel festek, mert nekem valóban a lelkemben van a művészet szeretete. Ezzel születtem, ezt örökölttem, hiszen már apai nagyapámban is ott bujkált a tehetség. Ő is

szeretett rajzolni, és tudott is. Szüleim - az édesanyám és édesapám - is a szépet szerető, kreatív emberek... és örülnek az én örömömnek... Valamilyen formában pedig én is továbbadtam a fiamnak, mert ő is tehetséges."

Igen, és így van ez jól!

Még egy érdekesség, amit hozzátennék, mert nem lehet kihagyni. Egy régi bicikli. Színesre festve. Minden része más színű: piros, zöld, sárga, világoskék, sötétkék. A kertben áll és pompás látvány!

Hát igen... Benkő Marikának nem csak a szíve-lelke, de a gondolatai is színesek. Neki nem elég a kert százféle zöldje, neki színek kellene, hogy még szebb legyen a világ, amiben él.

Köszönöm a beszélgetést! Igazi élmény volt!

Birkus Magda

**Kellemes karácsonyi ünnepeket
és nagyon boldog új évet kíván**
a MOST-HÍD
tardoskeddi alapszervezete

Veselé Vianoce a štastný nový rok
Vám praje
Miestna organizácia MOST-HÍD
v Tvrdošovciach.

A KARÁCSONYI OSTYA

Az ostya fontos része a karácsonyi vacsorának és a karácsonyböjti ebédnek. Sok helyen ugyanis mézes ostyával kezdődött/kezdődik az étkezés. Régen néhány helyen egy-egy darabot a család minden tagja a karácsonyi morzsához is tett belőle. Még az állatoknak is sütöttek ostyát, abba petrezselyemlevelet is tettek.

Az ostya jelentősége egykor

Az ostyából az ünnepi vacsora előtt a család minden egyes tagja kapott egyet, s még az étkezés előtt a népszokás szerint bocsánatot kértek egymástól az egymás ellen elkövetett vétkeikért. Az, akitől bocsánatot kértek, a megbocsátás jeleként egy darabot letört a bocsánatkérő ostyájából. A sort az apa kezdte, mint a család feje, őt a felesége követte meg, majd viszont. A legkisebb gyerekek sem maradtak ki, s még az apa és az anya is bocsánatot kért gyermekeiktől, nem csak a gyerme-

kek szüleiktől, nagyszüleiktől.

Karácsonyi ostyahordás

Az ostyahordás középkori eredetű népszokás volt, mely egyes vidékeken igen sokáig fennmaradt. December 23-án vagy néhány nappal előtte a tanító, kántortanító az iskolás gyermekekkel (néhol a ministráns fiúk mehettek csak) minden családnak megfelelő számú ostyát küldött. Fehér asztalkendővel bekötött tányéron, családok és színek szerint szétválogatva vitték a házakhoz, elmondták a köszöntőjüket, énekeltek, majd szétosztották az ostyát. A menet élén járó fiú mondta el a beköszöntő strófát, mely így hangzott:

„Amikor az Úr Jézus világra született, először mi hozzánk hasonló gyermek lett, mint mennyei mester tanított sok jóra, itt az ostya színében testét nekünk adta. Hogy Jézus született, ilyen ajándékokat hordtak

a pásztorok: sajtot, bányakát. Mi is abból a célból hoztuk a hófehér ostyákat.”

A családok annyi ostyát kaptak, ahányan ott éltek, plusz még hármat – egyet a karácsonyfára, egy másikat, hogy szögezzék föl a mestergerendára figyelmeztetésül, hogy maradjon velük egész esztendőben karácsony békessége –, a harmadikat pótlásul az esetleg összetört ostyák helyett. Cserébe a tanítónak lisztet, babot, tojást, kolbászt, hurkát küldtek,

az ostyát vivő gyermekek pedig pénzt, almát, aszalt gyümölcsöt kaptak. Tehát a lelki tartalmak mellett adománygyűjtő szokás is volt ez.

Feldolgozás

HOGYAN KELL KARÁCSONYFÁT DÍSZÍTENI?

Nincs karácsony karácsonyfa díszítés nélkül. Íme a legfontosabb tudnivalók, hogy díszítés közben semmi baj ne történjen:

1. Legelőször válasszunk színmintát. Már a díszítés megkezdése előtt érdemes eldönteni, milyen színek kerüljenek fel a karácsonyfára. A hagyományos sokszínű fa mellett szóba jöhet piros és arany, vagy ezüst és kék, de persze számos más variáció létezik. Ha igazán szép fát szeretnénk, érdemes oda-

figyelnünk a szobában található színekre is.

2. Állítsuk biztos talpakra a fát. A fa megtartására számos megoldás létezik, de fontos, hogy a fa minden irányból egyenes legyen. Helyezzük olyan helyre, ahol jól látható, de nem zavaró.

3. A díszítést mindig a karácsonyfaágók felhelyezésével kezdjük. Próbáljuk az égőket egyenletesen elosztani a fán. Ha apró LED égőkből álló fényforrást használunk, érdemes minél többet feltenni.

4. Folytassuk a díszítést a karácsonyfa díszekkel, amelyek a gömbökön kívül lehetnek karácsonyi figurák (pl.: angyalok), házi készítésű díszek (pl.: aranyra vagy ezüstre festett dió, stb.). A csúcsdíszről se feledkezzünk meg.

5. Folytassuk a szalancukorral. 1-1 szalancukrot cérnával egymáshoz kötve akaszthatunk fel a fára, ma már azonban kaphatók fém akasztók is, ezekkel gyorsabban és egyenletesebben el lehet osztani az ehető díszítést.

Ha készek vagyunk, oltuk el a villanyt, és kapcsoljuk be a fa világítását. Érdeemes megnézni, hogy minden irányból szép és megfelelően sűrű-e a díszítés.

Feldolgozás

A BEJGLI EREDETE

A bejgli a magyar családok kihagyhatatlan karácsonyi süteménye. Nem hiányozhat egyetlen karácsonyi asztalról sem. De vajon honnan származik ez a jellegzetes, karácsonyi sütemény?

A bejglit eredetileg Szilézia vidékéről (ma főként Lengyelország, kis részben Cseh- és Németország) származik és a 14. századtól ismerik Európában. A neve a német beugen (meghajlítani) szóból ered és Magyarországra osztrák közreműködéssel jutott el a 19. század második felében. Akkoriban kezdett el ugyanis polgári divattá válni német mintára ünnepelni a karácsonyt – így ez a sütemény is beszivárgott a magyar konyhákba. Akkoriban nem így nézett ki, mint manapság, leginkább egy patkó alakú kalácsra hasonlított. Aki ismeri a pozsonyi kiflit, az el tudja képzelni, hogyan is nézhetett ki az eredeti Beugen. Magyarországon az átdolgo-

zott (ma is ismert) változat a falusi, vidéki konyháról származik, ahol a bejglisütés egy egész napos esemény volt. Előkészítették a töltelékeket, ledarálták a mákot, megtörték a diót és a tésztát meggyúrták, majd kelesztették – végül tekercs alakúra készítették és megsütötték.

A töltelékek (amelyek az eredeti beugen elkészítésénél is használtak) a mák és a dió, jól beleillettek a magyar népi hiedelembbe, miszerint a dió megvéd a rontásoktól, a mák bőséget hoz a házra. Ezen hiedelmek miatt került a karácsonyi asztalra ezen a tájon is a bejgli. Nemcsak finomságot, hanem védelmet és bőséget ajándékoz önmagának, családjának és vendégeinek az, aki felkínálja a bejglit a karácsonyi családi asztalnál.

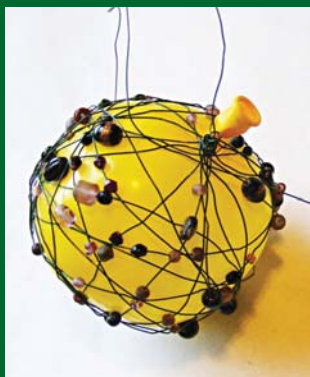
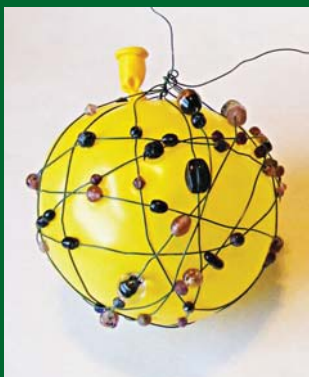
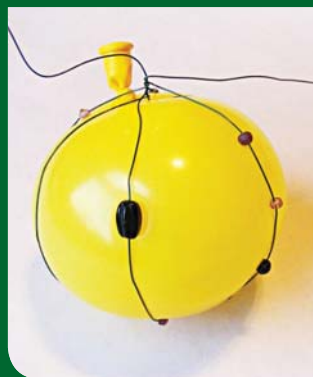
Készítsék el Önök is szereteteik számára ezt a finom karácsonyi édességet.

Feldolgozás

KARÁCSONYI GÖMB GYÖNGYBŐL

A gyöngyök és az ásványok a legszebb ékszerek alapkellékei, és ha már ez így van, miért ne lehetnének a karácsonyfa díszei is?

RECEPTEK

SÖRTÉSZTÁBAN SÜLT HAL
PARADICSOMMÁRTÁSSAL

Hozzávalók: 4 szelet tengeri hal, 1 db citrom, 25 dkg liszt, 3 dl sör, 3 db tojás, só, bors, szerezsendió, olaj a sütéshez

Hozzávalók a mártáshoz: 2 fej vörshagyma, 12 db paradicsom, 6 evőkanál olíva olaj, 4 dl sör, só, bors, zöld petrezselyem, friss bazsalikom

A halat csíkokra vagy szeletekre vágjuk, ízesítjük sóval, borssal, szerezsendióval, citromlével, majd állni hagyjuk. Egy tálban összekeverjük a tojást, a lisztet és a sört, ízesítjük sóval, borssal.

Megmártjuk benne a halcsíkokat, és forró olajban megsütjük.

Egy serpenyőben olíva olajon megdinszteljük a finomra vágott hagymát, hozzáadjuk a feldarabolt paradicsomot, majd ízesítjük bazsalikommal, petrezselyemmel, sóval, borssal, felöntjük a sörrel, és megpároljuk, amíg el nem fő a lé.

HAGYOMÁNYOS
MÁKOS GUBA RECEPTJE

Hozzávalók 4 főre:

- 10 kifli
- 5 dl tej
- 5 dkg darált mák
- 10 dkg porcukor
- 1 csomag vaníliás cukor
- 3 dkg vaj

Elkészítése:

A lehetőleg 1-2 napos kiflit vastagon felkarikázzuk. Ha friss, akkor meleg sütőben 20 perc alatt megszárazítjuk. A tejet a cukrokkal felforraljuk, és a kiflire öntjük. Ha nem szívna magába az összeset, lecsepegtetjük. A darált mákkal elkevert porcukorral megszórjuk, vajot morzsolunk rá, és forró sütőben 15 perc alatt megsütjük.

KARÁCSONYI KAKAÓ

Hozzávalók:

- kakaópor (cukrozott)
- kb. 1 l tej
- capuccino por
- nutella

Elkészítés:

Egy bögrébe öntsünk langyosra melegített tejet, majd adjunk hozzá 3 evőkanál kakaóport. Ezután egy kávéskanálnyi nutellát adjunk hozzá. A capuccino por csak ráadás, de érdemes ebből is rakni 3 kávéskanálnyit. Ha nagyon édesszájúak vagyunk, akkor tejszínhab is jöhet a tetejére!

GYEREKEKNEK

Kösd össze az azonos mintájú kesztyűket! Van-e olyan, amelyiknek nem találtad párját?

A két kép között 5 különbség van. Melyek ezek?

KARÁCSONYI
SMS-EK

Karácsony van, karácsony,
arany dió az ágon,
Kezünkben a csengettyű,
szép a világ, gyönyörű.
Áldott ünnepet!

Évente egyszer, egy csodás
téli éjjel,
bűvös, titkos álmok suhan-
nak a szélben!
Mindenki házába boldogság
költözik,
Szívünk örömmel megtelik.
Boldog karácsonyt!

A hó alatt alszanak a házak,
az egész világ csupa varázslat.

S mint valami tündérálom,
jön el hozzánk Szentkara-
csony.
Békés ünnepeket kívánok.

Kívánom, hogy a karácsony
öröme,
veled legyen egész évben,
úgy mint a tűlevelek a sző-
nyegben!
Boldog karácsonyt!

KERESZTREJTVÉNY

Fésűs Éva: Álmodik a fenyőfácska című verséből idézünk négy szép sort	Névelő	Római 501	Tromf	Létezik			Kis láda	Félelem		Ének		Kamionok jelzése
Vaskalapos				Irodalmi alkotások			Liter	Hidrogén				
Hazánk egyik faluja								E napon				
Feltéve												
		A kezébe ad valamit					Papagáj-fajta					K
		R. 4. rész					Kelet					
A rádium vegyjele			Szökken					Libanon autójele			Fluor	
			Medve-talpú					Ébredj			Száraz, meleg szél (FÖN)	
Azonos betűk				Hiányos évszak!			Knock out			A vas vegyjele		
R. 2. rész				Római 1			Magyar botanikus (ZÖLYOMI)			Tálalóasztalka		
Zérus												N
Erdélyi folyó				Azonos betűk			Kutrica			Foghús		
Dzsúsz				Össze-vissza: önt			Tova			Ödön, Géza		
	R. 3. rész	Ü									Személyes névmás	
											Tiltószó	
		Tökéletesség						Svájci város				
		Képző						Indiai politikus (NEHRU)				
Csermely					Nitrogén		Határozói rag			Turfszó		
Heveny betegség					Tanonc		Komposz része			Magyar üvegfestő (MIKSA)		
Kútgem				Ilyen vegyületek is vannak							Római ezerszáz	
				Férfinév							Kálium vegyjele	
Ipszilon		Vallás Japánban (ZEN)			Miska kancsó (MIHÓK)							Kötőszó
		Paripa			A lemez szélei							Napszak
			Lábunk része				A kert fele			Disz		
			Római 50				Rádiusz			Ugyan		
Melyik helyen?	G											A

Ragyogó lesz a ruhája, ha az ünnep eljön.

Álmodik a fenyőfácska, odakinn az erdőn.

Megfejtés:

kíván a COOP Servis, spol. s r. o.
Nové Zámky kolektívája

COOP Servis s. r. o.

Kellemes karácsonyi ünnepeket
és békés, boldog
új évet kíván

a Magyar Közösség Pártja

MAGYAR
KÖZÖSSÉG
PÁRTJA
ESTEROMI
MADARSKÉJ
KOMUNITÁ